

1 ponedjeljak, 09.10.2006.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženik je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 14.18h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

6 Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju otvara sjednicu.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobar vam dan svima. Ispričavam se,
9 imao sam problema sa stolicom. Pretpostavljam, odnosno vjerujem da Tužiteljstvo
10 želi riješiti neka preliminarne pitanja prije nego što pozovemo svjedoka.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Tako je. Vrlo kratko, časni Sude.

12 Prva stvar je sljedeća: Prema odluci Raspravnog vijeća od 30. septembra
13 2006. mi, odnosno, Tužiteljstvo bi trebalo do srijede podnijeti svoj odgovor na
14 podneske Obrane u vezi sa svjedočenjem Milana Babića. Želio bih samo zatražiti
15 nekoliko dodatnih dana za podnošenje našeg odgovora i molim da nam dozvolite da
16 ga podnesemo u ponedjeljak, 16. oktobra. Ja sam već provjerio sa Obranom i oni
17 se slažu s našom molbom.

18 Naime, razlog iza naše molbe je jednostavno zbog toga što imamo veoma
19 mnogo posla, a ovaj odgovor moram baš ja pisati, jer sam ja bio taj koji sam se
20 bavio svjedočenjem Milana Babića, a pripremam se i za svjedoke i za neke druge
21 stvari, i bilo bi mi jednostavno prikladno da dobijem dovoljno vremena, do
22 ponedjeljka 16. oktobra, za odgovor.

23 Naime, želio bih još reći da smo u nekom trenutku bili zatražili i
24 dobili razdoblje od 10 dana za podnošenje odgovora na podneske Obrane. Odnosno,
25 u jednom trenutku, kad smo određivali raspored, dato nam je 10 dana za odgovor.

26

27

28

29

30

1 Dakle, ne protivimo se.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kad kažete "sljedeći svjedok", to je
3 ovaj svjedok kojeg sad pozivamo?

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Ne, onaj sljedeći, koji će početi sutra
5 ili prekosutra; najvjerojatnije prekosutra. Dakle, MM-117.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević? Ja nisam
7 vidio taj prijedlog. Ne znam, možda moji kolege suci jesu.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam dobio informaciju od tima Odbrane da
9 smo mi to u toku prepodneva podneli. Mi smo juče, u kontaktu sa svedokom,
10 ustanovili da je... postoji potreba za tim merama i zbog toga smo to učinili tek
11 danas, a kolega Whiting korektno tumači da će taj svedok doći tek nakon ovog
12 svedoka koji je danas na redu.

13 Hvala vam.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, čuo sam što
15 ste rekli. Međutim, pretpostavio bih da je u određenoj fazi u prošlosti
16 Raspravno vijeće zatražilo da Vi, ustvari, podnesete jedan prijedlog, jedan
17 zahtjev za sve svjedoke koje namjeravate pozivati, kako bismo se time pozabavili
18 u jednom jedinom podnesku. Ne znam da li je to, ustvari, bio zahtjev za
19 izricanje zaštitnih mjera ili za sigurno... nesmetani prolaz, slobodan prolaz, ali
20 siguran sam da bi bilo, ustvari, uobičajeno i bilo bi dobro da napravite takav
21 zahtjev za obje vrste svjedoka, i za slobodan prolaz i za zaštitne mjere.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam načelno potpuno saglasan sa vašim
23 stavom, s tim što u pogledu svakog konkretnog svedoka se pojavljuju ponekad
24 specifične okolnosti.

25

26

27

28

29

30

1 Ova prva obaveza za opšti zahtev odnosila se za pristup Sudu; dakle ne na
2 zaštitne mere na samom suđenju, nego za *safe /?conduct/*, i mi ćemo o tome voditi
3 računa. A ovaj svedok traži zaštitne mere i mi smo, ja sam to sinoć, u kontaktu
4 kratkom sa njim, ustanovio da on moli te mere, i zbog toga je.. to je razlog za
5 ovako kasno podnošenje tog zahteva. Drugog objašnjenja nema.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam lijepa. Ali Vi, dakle,
7 kažete da nemate prigovora na to? U redu, onda će se Vijeće pozabaviti podneskom
8 kada ga dobijemo.

9 Sljedeće što ste željeli reći, gospodine Whiting?

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Želio bih samo reći da se potpuno
11 slažem sa gospodinom Milovančevićem u vezi s ovim što je posljednje rekao. I
12 nama se događalo, iz različitih razloga, da su svjedoci u zadnji trenutak
13 zatražili zaštitne mjere.

14 Treće što sam želio reći ticalo se *92bis*, odnosno *92quater*, a to je
15 ustvari ono što su bili prije *89(F)* svjedoci. Mi smo shvatili da ćemo, u vezi sa
16 prvom grupom svjedoka, dobiti taj podnesak prošli tjedan, 2. oktobra. Ja sam
17 razgovarao s Obranom, ne sa gospodinom Milovančevićem, već sa gospodinom
18 Sekulićem; ja sad govorim u njihovo ime, ali pretpostavljam da je došlo do
19 nesporazuma, da su mislili da je današnji dan kada treba podnijeti, premda je u
20 zapisniku jasno stajalo da se radilo o 2. oktobru. U svakom slučaju, taj
21 podnesak nije podnesen, a to je nešto što nas dovodi malo u vremenski škripac,
22 jer smo upravo dobili popis grupe sljedećih svjedoka koji će svjedočiti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 To je grupa od šest svjedoka koji će početi sa svjedočenjem vrlo vjerojatno
2 negdje sljedeći tjedan. Od tih šest, četvorica bi trebali svjedočiti preko 98(F)
3 /u engleskom transkriptu: 89(F)/, odnosno 92^{quater}. Mi još uvijek nismo primili
4 niti podnesak niti zahtjevni prijedlog, a ako budu svjedočili sljedeći tjedan,
5 bit će nam izuzetno teško pripremiti se, bit će nam teško i odgovoriti na
6 podnesak prije nego što Sudsko vijeće razmotri na koji način će se to
7 razriješiti. Dakle, želim samo reći da je već prilično kasno.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću?

9 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ne znam da li je kolega Whiting pravilno
10 razumeo naš podnesak. Ja ću to morati da proverim na prvoj pauzi.

11 U svakom slučaju, apsolutno bi bilo neprihvatljivo da mi kolegu tužioca
12 dovedemo u situaciju da u toku sledeće nedelje dolaze četiri svedoka, a da on
13 još nije dobio ove izjave, po ovom pravilu 92. Mi radimo na tim materijalima i
14 nastojaćemo da održimo ritam koji je za tužioca potpuno prihvatljiv. Dakle, mi
15 shvatamo da on ne može primiti taj podnesak danas za sutra, ili danas za
16 prekosutra. Jednostavno, tu mora postojati vremena. Svedoci koji sledeći dolaze
17 bi trebalo da budu svedoci uživo, *viva voce* svedoci, bez ovih delova izjava po
18 pravilu 92bis. Ali, molim vas da ja nakon prve pauze proverim to, pa ću dati
19 pravu informaciju i Veću i kolegi tužiocu, ako ste vi saglasni sa tim.

20 Još možda da dodam, mi na tome radimo intenzivno. Imali smo jedan
21 problem, koji je bio vezan za posetu licu mesta, časni Sude. Nama je istražitelj
22 bio ovde faktički od 21. septembra, u Hagu, do 29. - na putu, van Beograda, van
23 mogućnosti da ostvari kontakt sa svedocima koji će svedočiti po ovim pravilima,
24 tako da smo nakon posete licu mesta ušli u organizovanje tog posla i sprovođenje
25 tog posla.

26

27

28

29

30

1 Dakle, mi radimo na tome, da ne misli kolega tužilac, a i Sudsko veće, da smo mi
2 to zapostavili. To nam je prva obaveza koju moramo učiniti.

3 Hvala.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imate li Vi odgovor na to, gospodine
5 Whiting?

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Pa, ja sam sretan sa time da ponovo o
7 tome porazgovaramo nakon pauze, kad gospodin Milovančević to provjeri. Mada, ja
8 ne vjerujem da sam ja to krivo shvatio i mislim da smo već ionako u teškoj
9 poziciji, govorim o stajalištu Tužiteljstva.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu, gospodine Whiting.

11 Dakle, o tome ćemo razgovarati nakon prve pauze, gospodine
12 Milovančeviću. Molim Vas da provjerite, ako se doista radi o ta četiri svjedoka,
13 da su 92bis ili 92quater - odnosno, kako se uopće to izgovara?

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Pa nisam niti ja sam siguran. Pokušat
15 ću, a... odnosno, bolje ni da ne pokušavam.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dakle, u svakom slučaju, ako se radi
17 o svjedocima 92bis ili onima drugima, da svakako dođete do njihovih izjava.

18 Je li to sve? U redu, hvala Vam, gospodine Whiting.

19 Gospodine Milovančeviću, imate li vi nekih preliminarnih pitanja?

20 G. MILOVANČEVIĆ: U ovome trenutku nemamo, časni Sude, hvala Vam.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam lijepa.

22 Sljedeći svjedok, gospodine Whiting - odnosno, ispričavam se, gospodine
23 Milovančević.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: ...dok bude uveden u sudnicu. Hvala, časni Sude.

2 [Svjedok ulazi u sudnicu]

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da svjedok dâ svečanu izjavu.

4 SVJEDOK: NIKOLA MEDAKOVIĆ

5 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
6 ništa osim istine.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam lijepa. Izvolite sjesti,
8 gospodine.

9 Izvolite, gospodine Milovančeviću.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

11 Ispituje g. Milovančević:

12 P: Gospodine svjedoče, dobar dan.

13 O: Dobar dan.

14 P: Vi ste položili zakletvu i, od ovog trenutka, Odbrana otpočinje sa
15 Vašim glavnim ispitivanjem. Pravila ovog postupka su takva da Vi, u toku Vašeg
16 svedočenja, ne možete koristiti bilo kakve materijale. Pretpostavljam da je to
17 materijal koji ste imali kod sebe dok ste bili u sobi u kojoj ste čekali, pa
18 molim Vas, možete ih spustiti na pod, da ne bismo pravili neki problem.

19 Pre nego što uzmem Vaše lične podatke, imam jednu molbu za Vas, a to je
20 da i Vi i ja govorimo lagano, i da između pitanja i odgovora pravimo pauze.
21 Prevodilačka služba treba da stigne da prevede ono što mi govorimo.

22 Hoćete li nam reći Vaše ime i prezime?

23 O: Ja sam Nikola Medaković.

24 P: Gde ste i kada rođeni, i da li ste nešto od škole završili?

25 O: Rođen sam 1. januara 1967. godine, u Plaškom, gde sam završio osnovnu
26 i prva dva razreda srednje škole.

27

28

29

30

1 Treći i četvrti sam završio u Ogulinu. Završio sam, znači, matematičku
2 gimnaziju, upisao poljoprivredni fakultet, na kojem sam bio od 1986. do 1991., i
3 nisam ga završio.

4 P: Hvala Vam. Kada smo već kod ličnih podataka, molim Vas da nam kažete
5 koje ste nacionalnosti i koje veroispovesti.

6 O: Ja sam Srbin, pravoslavne veroispovesti.

7 P: Hvala Vam. Gde ste živeli nakon završetka škole? Čuo sam da ste 1986.
8 završili matematičku gimnaziju. Nakon to... gde ste živeli i otkada ste u Plaškom?

9 O: Mala ispravka. Znači, ja sam završio 1985. pa, po tadašnjem zakonu,
10 išao sam u vojsku, služio sam vojni rok u Zadru. Nakon toga sam, znači, bio u
11 Zagrebu na fakultetu, i dolazio sam u roditeljsku kuću u /nerazumljivo/ kod
12 Plaškog. Tu sam i živio, tu mi je bio boravak, i 1990. i 1991.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste li to čuli, gospodine
14 Milovančeviću? Prevoditelji nisu čuli naziv sela blizu Plaškog, gdje je svjedok
15 prebivao, a ja nisam niti čuo da je svjedok odgovorio na Vaše pitanje gdje sad
16 stanuje.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, odgovorićem... dobić... doći ćemo do tih
18 odgovora, hvala Vam.

19 P: Gospodine Medakoviću, dakle, pomenuli ste jedno selo pored Plaškog, u
20 kome ste rođeni. 'Oćete ponoviti njegovo ime još jednom?

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Znači, selo je Medakovići, a Janja Gora je... Janja Gora 32 je adresa
2 tačno.

3 P: U pogledu pitanja koje je pomenuo časni sudija Moloto, moje pitanje
4 je bilo gde ste živeli deved... 1990. i 1991. godine. Da li ste na to pitanje
5 odgovorili?

6 O: Da, da.

7 P: Dakle, jesam li u pravu kada citiram to što ste rekli, da ste živeli
8 u Plaškom, je l' tako?

9 O: Tako je. Znači, moja kuća je udaljena od centra Plaškog nekih dva i
10 po-tri kilometra.

11 P: Kada smo već kod adrese na kojoj živite, možete li nam reći gde danas
12 živite i od kada živite na tom mestu na kome ste danas? Ne mislim na adresu,
13 mislim na područje, na teritoriju.

14 O: 'Nači, ja živim u Srbiji od 1995. godine. Sad sam trenutno u Sremskim
15 Karlovcima, to je jedno malo mesto blizu Novog Sada. Tu sam...

16 P: Hvala Vam, hvala Vam, dovoljno je.

17 O: ...tu sam poslednje tri godine.

18 P: Kakva je bila - kažete, živeli ste u Plaškom - kakva je bila
19 situacija u Plaškom do 1990. godine?

20 O: Pa, Plaški je jedno karakteristično mjesto u kom je živilo 5.000-
21 6.000 stanovnika; znači, u samom mjestu Plaškom i bližoj okolini, koja je
22 sačinja...sačinjavala naseljena mesta Latin, Vojinovac, Plavča Draga, Lička
23 Jesenica i Saborsko, koje je bilo udaljeno nekih dvadesetak kilometara u p... u
24 pravcu Plitvičkih jezera. Sedište opštine je bilo u Ogulinu. Ogulinska opština
25 je imala oko 30.000 stanovnika. Tamo su bile i srednje škole i...

26 Uglavnom, u Plaškom se živelo od rada na fabrici celuloze i papira, tamo
27 se... bilo zaposleno oko 1.000 ljudi. Bilo je dosta penzionera i bavili su se
28 ljudi poljoprivredom. Što se tiče... ne znam na koju, kakvu ste situaciju mislili,
29 ako mislite -

30

1 P: Hvala Vam, hvala Vam, dovoljno je. Postaviću Vam naknadno pitanje.
2 Kada ste rekli koliki broj ljudi je živeo u Plaškom, možete li nam reći kakav je
3 nacionalni sastav stanovništva bio?

4 O: U samom Plaškom i ovim mjestima koje sam nabrojao, osim Saborskog,
5 oko 97-98 procenata, možda i više, su bili Srbi. Bilo je nešto malo mešanih
6 brakova. Igrom slučaja sam kasnije, u toku rata, saznao od misije Evropske
7 zajednice, koja je došla u Plaški, tačan broj; mislim da je bilo oko 70 ljudi
8 koji nisu bili Srbi, ukupno na tom području.

9 'Nači, mi nikad nismo po tom osnovu delili ni prebrojavali, ja sam čak u
10 svojoj kući imao, imam i danas, 'nači, od mog rođenog brata žena je Hrvatica, pa
11 nemam nikakvih problema s tim.

12 P: Hvala Vam na ovom odgovoru. Ni ja ne delim ljude po nacionalnoj
13 osnovi, jednostavno postavljam pitanja koja su vezana za ovaj slučaj i to je bio
14 razlog zbog koga sam Vam postavio pitanje, da ne bi bilo zabune.

15 Kažete, živeli ste u Plaškom, opisali ste njegov nacionalni sastav.
16 Kakva je situacija bila na tom području do 1990. godine? Kakvi su bili
17 međuljudski, međunacionalni odnosi? Kako se živelo?

18 O: Pa, do 1990. godine, znači do pobjede HDZ-a na prvim višestranačkim
19 izborima, situacija je bila, možemo je nazvati jedan normalan život, svako se
20 bavio svojim poslom. Nikakvih ekscesa međunacionalnih nije bilo na tom području,
21 ili bar ja ne znam za njih, al' mislim da ih zaista nije bilo.

22 P: Rekli ste da je 1990. godine pobedio HDZ i da je situacija bila mirna
23 do pobjede HDZ-a. Do kakve promene dolazi i šta je prouzrokovalo promenu u
24 situaciji, načinu života?

25 O: Pa, u prvom redu, rekao sam da su ljudi iz Plaškog - osim onih koji
26 su bili zaposleni u samom Plaškom, a to je bilo oko 1.000 ljudi na...na toj
27 tvornici koju smo imali u samom Plaškom - radili uglavnom u većim gradovima
28 Hrvatske, kao što su Rijeka, Zagreb, Ogulin, ovaj...

29
30

1 Dolaskom HDZ-a, ljudi ostaju bez posla i vraćaju se, uglavnom na rodit...
2 u roditeljske kuće, većina ih ostaje i bez stana, to već u kasnijem periodu,
3 znači krajem 1990. godine. Vraćaju se, mi odjednom imamo... povećava se broj
4 stanovnika u Plaškom, a smanjuje se broj zaposlenih.

5 Osim toga, i ta fabrika prestaje sa radom 1990. godine. Imamo i... osim
6 ovih problema koje doživljavamo svaki dan sa Hrvatskom televizijom, sa medijima,
7 sa novinama, sa provokacijama od strane Hrvata koji prolaze kroz Plaški,
8 prvenstveno mislim, znači, na stanovnike Saborskog, koji na svoje mitinge, na
9 svoje, ovaj, okupljanja koja se dešavaju u Ogulinu - znači, oni da bi došli do
10 Ogulina moraju da prođu kroz Plaški - ističu simbole koji su nama bili
11 neprihvatljivi, jer nas podsjećaju na teške događaje iz naše istorije, iz Drugog
12 svjetskog rata. Prvenstveno tu mislim na šahovnicu, kako smo je mi zvali,
13 odnosno otvoreno pokazivanje znaka U i podsjećanje...

14 Sam Plaški je u Drugom svjetskom ratu preživio iz... i ta okolina koju
15 nabrajam stalno - ja pod pojmom Plaški mislim na čitavu tu plaščansku dolinu -
16 'nači, oko 2.500 ljudi je stradalo u Drugom svjetskom ratu od ustaške ruke,
17 znači ne od... u nekim ofanzivama, ne od... nego čisto isključivo od ustaške
18 ruke. A ti simboli koje je upotrebljavala nova hrvatska vlast 1990. su potpuno
19 identični onim koji su se koristili u vreme tog pogroma.

20 P: Vi ste sad, u jednom širem izlaganju, opisali promenu situacije.
21 Kakva je bila reakcija stanovništva na tom području, u Plaškom, i kakva je bila
22 Vaša reakcija na te događaje? Da li je uopšte bilo reakcija?

23 O: Što se kaže kod nas, "svaka 'tica svome jatu". Kad je počelo
24 okupljanje Hrvata oko tog njihovog nacionalnog programa, Srbi su, 'nači,
25 pokušali da se organizuju.

26

27

28

29

30

1 Prvenstveno, mi smo u Plaškom, 'nači, prihvatili ideju SAO Krajine, proveli smo
2 referendum, ovaj... Velika većina, zaista velika većina se i odazvala na taj
3 referendum; to je bilo preko 99 procenata i glasala je, 'nači, na onaj prvi
4 krajiški referendum, a nakon toga sproveli smo i referendume za izdvajanje
5 mjesnih zajednica iz sastava opštine Ogulin, koja je imala većinsku hrva...
6 većinsko hrvatsko stanovništvo i vlast HDZ-a.

7 P: Hvala Vam. Mogu li Vas prekinuti ovde, gospodine Medakoviću? U tom
8 periodu vremena - dakle, 1990. godine - u vreme prvih višestranačkih izbora, da
9 li je u Plaškom i okolini došlo do osnivanja neke partije kojoj ste, eventualno,
10 i Vi pripadali?

11 O: Jeste. U Plaškom je u aprilu mesecu, 'nači neposredno pred
12 višestranačke izbore, je osnovana SDS, znači Srpska demokratska stranka, i u
13 zadnji čas mislim da su uspjeli predati papire za jednog i dobili smo jedno
14 odborničko mjesto u...u lokalnom parlamentu opštine Ogulin. To je bio Kosanović
15 Dimitrije, on je bio odbornik ispred Srpske demokratske stranke u opštini
16 Ogulin.

17 Bilo je još nekoliko Srba odbornika, ali ispred nekih drugih stranaka,
18 kao što je SDP i mislim nekakva socijalistička, više ne sjećam tačno.

19 Ali, znači, osnovan je SDS u aprilu mjesecu, 1990. godine.

20 P: Da li nam možete reći jeste li Vi bili član te partije...

21 O: Da, da.

22 P: ...i da li ste imali -

23 O: M...m...moj...m... ja sam bio član SDS-a, znači, od osnivanja, i moja prva
24 dužnost je bila, mislim, sekretar jednog mjesnog odbora.

25

26

27

28

29

30

1 P: Malopre ste pomenuli neki referendum u Plaškom. Da li nam možete reći
2 nešto malo preciznije o čemu se tu radi? Zašto referendum i zašto odvajanje od
3 Ogulina - čini mi ste to pomenuli?

4 O: Da. Mi smo bili nezadovoljni, znači, od uspostavljanja te nove HDZ
5 vlasti. Predsednik opštine Ogulin je postao Rudolf Špehar, jedan ekstremista iz,
6 što se tad zvalo, "jastreb HDZ-a", koji je na sve moguće načine budio te
7 uspravane duhove prošlosti, koji je govorio tad još - znači, to je 1990. godina -
8 govorio o nezavisnoj hrvatskoj državi, ovaj... A i sama situacija u Plaškom nam je
9 nalagala da se samoorganizujemo, jer na taj broj stanovnika koji se povećao,
10 ovaj, hteli smo da nađemo mogućnost i da ekonomski opstanemo, a i da se
11 politički organizujemo, da bi se spasli od onoga što su doživeli naši preci u
12 Drugom svjetskom ratu.

13 P: Hvala Vam. Pomenuli ste broj stanovnika u Plaškom. Rekli ste, 5.000-
14 6.000 ljudi, jesam li Vas dobro razumeo? Kao stanovnici Plaškog. I pomenuli ste
15 da se broj povećao u toku 1990., naročito krajem 1990. Za koliko se povećao taj
16 broj?

17 O: Pa, ako kažem da se povećao za nekih 20 procenata; znači, oko 1.000
18 ljudi je došlo po... po raznim osnovama, vratili se, znači, u roditeljske kuće ili
19 u svoje kuće koje su imali, a radili su, imali su prebivalište u Rijeci,
20 Zagrebu, Karlovcu. Isključivo su došli zato što im život u tim velikim gradovima
21 postao neizdrživ, zbog ostajanja, zbog... bez posla, zbog proganjanja. U Plaškom
22 su ipak, ovaj, osjećali nekakvu sigurnost i za sebe i za svoje porodice.

23 Tako smo, na primer - evo os... sad mi je palo na pamet podatak - mi smo
24 imali jednu malu ambulantu, 'nači, u mirnodopsko vreme, pre te... Odjednom se u
25 Plaškom pojavilo osam lekara specijalista bez posla, 17 inženjera šumarstva,
26 diplomiranih, preko 50 šumarskih tehničara koji su radili, pošto je to s... to je
27 bila nekakva tradicionalna zanimanja kod nas.

28
29
30

1 'Nači, to su ljudi koji je došli s porodicama, u punoj snazi, 'nači, i onda kad
2 su bili najsposobniji za rad, ostali su bez posla i vratili se -

3 P: Hvala Vama, hvala Vam. Pomenuli ste da je oko 1.000 ljudi došlo, zato
4 što su ostali bez posla. Zašto su oni ostali bez posla? Da li znate razlog zbog
5 koga su ostali?

6 O: Iz razgovora, znači, s tim ljudima, iz razgovora sa svojim rođenim
7 bratom koji je radio u Šumariji, u Brinju - znači, to je jedno malo mjesto u
8 Lici koje ima hrvatsku većinu - ostali su bez posla samo zato što su Srbi.

9 P: Hvala Vam. Pomenuli ste da je onda te, 1990. godine, vaša reakcija
10 bila organizovanje referenduma. Šta je bio smisao referenduma? Ko ga je
11 organizovao?

12 O: 'Nači, ja sam u to vreme bio predsednik mjesne zajednice Plaški,
13 izabran... postojala je procedura kako su se tad izabirali savjeti mjesnih
14 zajednica, i u okviru savjeta bio je jedan predsednik mjesne zajednice.

15 P: Mogu li Vas prekinuti? Kažete: "Ja sam u to vreme bio predsednik
16 mesne zajednice." Koje je to vreme? Opreделите nam makar, ako možete, mesec ili
17 period godine.

18 O: Govorim, znači, o 1990. godini i ljetni su mjeseci u pitanju. Ne mogu
19 tačno sad da govorim...

20 P: Hvala Vam.

21 O: ...o datumu.

22 P: Hvala Vam, dovoljno je. Šta Vi, kao predsednik mesne zajednice, i
23 ostali radite, kada je u pitanju taj referendum? U čemu se sastojao smisao tog
24 referenduma?

25 O: 'Nači, osim mjesne zajednice Plaški, postojale su mjesne zajednica
26 Latin, Vojinovac, Plavča Draga, Lička Jesenica.

27

28

29

30

1 Mi smo svi zajedno, predsjednici opština i savjet, na jednom sastanku donijeli
2 odluku da raspíšemo referendum, 'nači, da pitamo naše građane, stanovništvo, šta
3 misle o tome da se naša opština... naše mesne zajednice izdvoje iz sastava opštine
4 Ogulin i pripoje opštini Titova Korenica, kako se tad zvala.

5 Pošto je opština Korenica - mi smo je zvali Korenica, iako je još
6 formalno postojao taj naziv, Titova - već tad donijela odluku o priključenju u
7 SAO Krajinu -

8 P: Hvala Vam, hvala Vam. Da li je, po ustavu i zakonu, bilo moguće
9 organizovati takav referendum i pokrenuti takvu akciju? Mislim na Ustav i zakone
10 Hrvatske, Republike Hrvatske, u to vreme.

11 O: Da, da. Mislim, u timu koji je pripremao referendum bilo je nekoliko
12 diplomiranih pravnika. Mislim da se to tad zvalo nekakav zakon o inicijativama
13 građanskim ili... Mislim, uglavnom sve je bilo u skladu sa tad važećim propisima
14 potpuno, i zamišljeno i provedeno.

15 P: Hvala. Možete li nam reći kada je, u kom periodu godine, taj
16 referendum sproveden i kakva je... kakav je rezultat referenduma bio?

17 O: Ovako. Krajem godine, znači krajem 1990. godine, imali smo jednu
18 javnu tribinu na kojoj sam ja bio govornik. Govorili smo o razlozima za... za
19 raspisivanje tog referenduma, tražili smo podršku građana. To se održalo u... u
20 domu ZAVNOH-a u Plaškom, to je jedan... bio nekad sokolski dom, pa dom ZAVNOH-a,
21 ovaj, i tu smo održali jedan skup na kojem je bilo prisutno oko 200-250 ljudi,
22 gde je aklamacijom, znači, prisutnih tih - i to je bio nekakav postupak koji je
23 trebalo ispoštovati u toj proceduri - prihvaćena inicijativa da se ide na
24 referendum i, ovaj, da bi... To je bilo 22. ili 23.12., znam zato što su me dan
25 posle uhapsili i sproveli u Ogulinu u policijsku stanicu.

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Dakle, 22.12.1990. ili 23., rekoste, organizovali ste taj
2 politički skup na kom je odlučeno da se ide na referendum, jesam li Vas dobro
3 razumeo?

4 O: Tačno, tačno tako.

5 P: Hvala. Pomenuli ste da ste dan nakon toga bili uhapšeni i odvedeni u
6 Ogulin. Ko Vas je uhapsio i šta se desilo posle toga?

7 O: Negde u ran... ujutro oko 8.00h došla je patrola policije, ovaj, od
8 kojeg sam jednog policajca poznao, jednog nisam, i rekli su da moram da idem s
9 njima u Ogulin na informativni razgovor. Ovaj, ja sam se spremio, seo sam u
10 auto, usput su to neki od komšija videli, ovaj. Ja sam otišao s njima, otprilike
11 putovanje traje nekih pola sata, četrdeset minuta, od moje kuće do Ogulina.
12 Ovaj, i onda sam sproveden u stanicu policije u Ogulinu.

13 P: Možete li nam reći šta se desilo u stanici milicije, samo kratko,
14 molim Vas? Ko Vas je ispitivao i kako se to završilo?

15 O: 'Nači, tamo me je sačekao, ovaj, zvao se Brozović, imena se ne
16 sjećam; on je bio zamjenik načelnika i načelnik je bio Ante Vujović. A
17 prekoputa, za stolom, je sjedio i predsednik opštine, Rudolf Špehar. I, ovaj,
18 tad su njih... najviše je govorio Rudolf Špehar, pretili su mi, govorio mi je šta
19 sad ja tražim, 'oću da... sad da ne ponavljam te pretnje, uglavnom je sve bilo
20 usmereno na to otkud meni pravo da ja govorim protiv Hrvatske, da rasparčavam
21 opštinu Ogulin, da... Ja sam im tad odgovarao da je to jednostavno narodna volja,
22 da ja, kao predsednik mjesne zajednice, moram to da ispunim, a i rekao sam im
23 otvoreno da je to moje političko opredelenje.

24

25

26

27

28

29

30

1 Tad sam primetio da, dok smo mi to razgovarali, to je trajalo nekakav
2 sat i po-dva vremena, da su oni nervozni, da stalno nešto izlaze. I onda su
3 odjednom donijeli odluku, kaže: "Idemo svi za Plaški."

4 U Plaškom se, u međuvremenu, oko stan... oko odeljenja policije, tamo je
5 bila jedna zgrada u kojoj je bilo odeljenje policije, koje je brojalo nekih
6 desetak-dvanaest policajaca, ovaj, okupila se velika masa građana, 'nači, iz
7 Plaškog i iz tih okolnih mjesta. Svi su se skupili i tražili su da se ja pod
8 hitno pustim, u protivnom će, eto tako, kako je to već bilo, oni zarobiti te
9 policajce i neće ih pustiti' dok ja ne dođem.

10 I, stvarno, kad smo mi došli - vozio sam se u vozilu sa tim Brozovićem,
11 koji je bio nekakav tamo komandir - kad smo došli na t... malo ima nizbrdica,
12 prema toj sta... centru Plaškog, vidio sam zaista da je tu bilo preko 2.000 ljudi.
13 Bilo je hladno, decembar mjesec, ali svi su bili tu, čekali su da ja dođem.

14 P: Da li je Vašim povratkom u Plaški ta situacija razrešena i da li je
15 referendum održan?

16 O: Jeste, da. Ja sam zamolio građane da se mirno raziđu, rekao sam im da
17 me nisu maltretirali, bar ne fizički, i da ćemo pregovarati, da ćemo
18 razgovarati, da ćemo naš refend...referendum sprovesti, što je na kraju tako i
19 bilo. Bez incidenata, nijedan prozor nije razbijen nikakvih problema nije bilo.

20 P: Kada je održan referendum i kakav je rezultat bio?

21 O: Datuma se zaista ne mogu tačno sjetiti. Znam da je velika većina,
22 znači... mi smo ispoštovali biračke spiskove koji su postojali od onih
23 višestranačkih izbora, prihvatili smo ljude koji su imali osnova da se upišu,
24 'nači, ti... I preko 99 procenata je glasalo za to, 'nači, za pitanje bi... odgovor
25 je bio "da" ili "za".

26

27

28

29

30

1 To je bio poč... sam početak 1991. godine.

2 P: Rekli ste, na re... na referendumu, početkom 1991., bio je odgovor
3 "da", ali nam samo recite i kako je pitanje glasilo, da bismo tu temu završili.

4 O: 'Nači, za svaku mjesnu zajednicu je bio poseban listić, na kom je
5 pisalo: "Da li ste za izdvajanje mjesne zajednice Plaški iz sastava opštine,"
6 ili općine, tad se još pisalo općine - "Ogulin i pripajanje općini Titova
7 Korenica?" I ponuđeni su bili odgovori "da" i "ne", ili "za" i "protiv", ne mogu
8 se tačno sje... Al', uglavnom, velika većina je, 99 procenata je bilo "da".

9 P: Nakon tog referenduma, šta se dešava sa Plaškim? Da li dolazi do neke
10 promene u političkom smislu, posmatrano u odnosu na refe... rezultat referenduma?

11 O: 'Nači, mi sad postajemo praktično, tom odlukom, deo opštine Korenica,
12 ali pošto nam je to poprilično udaljeno, od Plaškog do Korenice ima nekih 60-ak
13 kilometara, mi smo odlučili da, opet u skladu sa zakonima tad važećim, formiramo
14 jednu konferenciju ili zajednicu mjesnih zajednica, što je isto bilo dozvoljeno,
15 da bi rešavali te životne probleme stanovništva na tom području.

16 Pa smo onda, ovaj, kao zajednica mjesnih zajednica ušli i u određene
17 pregovore sa...sa hrvatskom stranom, posebno po pitanju funkcionisanja odeljenja
18 policije u...u Plaškom.

19 P: Možete li nam reći -

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas prekinuti? Možemo li samo
21 provjeriti da li je sve u redu sa gospodinom Martićem? Da li mu je dobro?

22 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude. Gospodin Martić kaže da je sve u
23 redu i zahvaljuje se. Hvala Vam. Zakašljao se, popio je vode i sve je u redu.

24

25

26

27

28

29

30

1 Hvala Vama, časni Sude.

2 P: Tu konferenciju mesnih zajednica, možete li nam reći kada ste
3 napravili, period vremena me interesuje? Dakle, ne očekujem da se sećate datuma,
4 gospodine Medakoviću.

5 O: Znači, ona je funkcionisala i pre, praktično to je već bila opština u
6 malom, funkcionisala je u to /sic/ krajem 1990., a zvanično je proglašena nakon
7 referenduma, znači početkom 1991. godine, u prvom ili drugom mesecu. Mislim već
8 u prvom mesecu.

9 P: Objasnili ste da, kao konferencija mesnih zajednica, ste razgovarali
10 i sa hrvatskom stranom. Sa kim ste razgovarali i kada je to bilo?

11 O: 'Nači, nakon tog događaja u Plaškom, kad se je okupila ta masa ljudi
12 zbog mog privođenja u Ogulin, da je tako nazovem, hrvatska strana je videla u
13 meni ozbiljnog sagovornika. Znači, vidili su da ja imam podršku od tog naroda i
14 onda sam razgovarao sa - između ostalih - sa Josipom Boljkovcem, on je tad bio
15 ministar unutrašnjih poslova, pa je tu bio Slavko Degoricija, on je figurirao
16 kao nekakav predstavnik za pregovore sa Srbima i, naravno, sa zapovjednikom,
17 kako su ga oni zvali u Ogulinu, Antom Vujovićem, i načelnikom policijske uprave
18 u Karlovcu, on se zvao Ivan Štajduhar.

19 Razgovarali smo u više navrata, ovaj, zalagali smo se i mi tada, odnosno
20 ja i ekipa koja je bila sa mnom i oni, da se svi sporovi rešavaju mirnim putem.
21 Dogovorili smo se da odelenje policije u Plaškom funkcioniše, da broji ukupno 12
22 ljudi, od kojih su osam bili Srbi, a čet'ri Hrvati iz Saborskog, s tim da
23 nacionalna struktura, ako uključimo Saborsko u sastav tih zajednice mjesnih
24 zajednica, je bila... negde je njih bilo oko 10 posto, 12, a mi smo, eto,
25 dozvolili i da duplo više budu zastupljeni, čak i nešto više od duplo, nego što
26 su u procentu stanovništva.

27

28

29

30

1 S tim da smo se dogovorili da ti Hrvati rade pod starim oznakama, što je
2 pretpostavljalo... tad su još imali zvezdu petokraku na kapi i na stanici
3 policije, i nije bilo, ovaj, tih novih hrvatskih simbola u upotrebi.

4 P: Hvala Vam. Da li nam možete reći u kom periodu vremena su bili ti
5 politički razgovori i kad je taj dogovor postignut? Makar da označite godišnje
6 doba - proleće, leto, jesen 1991.

7 O: Sve se to dešava u početku 1991., a zaključno, znači, sve je to
8 funkcionisalo do 31. marta, tog se datuma dobro sjećam. Znači, to je
9 funkcionisalo do 31. marta 1991. A pregovori su počeli odma' nakon tog mog
10 hapšenja i referenduma, znači u januaru mjesecu.

11 P: Hvala Vam. U vezi sa ovim što ste nam rekli o odelenju milicije,
12 sedište opštine je bilo u Ogulinu; da li je u Ogulinu postojala stanica javne
13 bezbednosti ili stanica milicije?

14 O: Da. Znači, u samom Ogulinu, po novoj toj njihovoj, zvala se
15 policijska stanica u Ogulinu, a nekada je -

16 P: Hvala, hvala, dovoljno je. Za razliku od te policijske stanice,
17 znači, u Plaškom je postojalo odelenje milicije, to je najniža organizaciona
18 jedinica, jesam li u pravu?

19 O: Tako je, tako je. I ono je formirano 1990. godine. Znači, formirano
20 je 1990. godine, pre toga desetak godina nije bilo, nije bilo odelenja, povučeno
21 je sve bilo u Ogulinu, samo su patrole dolazile dole.

22 P: Kao lica sa kojima ste razgovarali, a koji su bili predstavnici
23 hrvatske Vlade, pomenuli ste gospodina Boljkovca. Koju je on funkciju imao tada?

24 O: Ministar unutrašnjih poslova Republike Hrvatske.

25

26

27

28

29

30

1 P: Pomenuli ste gospodina Degoriciju. Na kakvom je položaju on bio?

2 O: Kod njega sam jednom bio na pregovorima i u samom Hrvatskom saboru u
3 Zagrebu. On je bio nekakav njihov izaslanik za pregovore sa...sa lokalnim srpskim
4 zajednicama, mislim da su tako nešto zvali. Uglavnom, bio je čovjek od povre... od
5 poverenja hrvatske Vlade.

6 P: Hvala Vam. Rekli ste da ste sa pomenutim osobama pregovarali o
7 rešavanju političke ši... situacije i...i...i životnih problema, i da ste postigli i
8 dogovor o formiranju odelenja milicije. Da li su ti dogovori, koje ste vi
9 postigli početkom te 1991. godine, da tako kažemo, sa hrvatskom stranom, odnosno
10 sa ministrom unutrašnjih poslova i sa gospodinom Degoricijom, da li su ti
11 dogovori sprovedeni? Da li je to što ste se dogovorili sprovedeno?

12 O: Znači, s naše strane je sve sprovedeno; policajci Srbi koji su radili
13 nosili su stare oznake i ti Hrvati su također nosili stare oznake, oni su se
14 bavili isključivo javnom bezbednosti. Znači, kao u svako vreme, tako i u vreme
15 tih godina imali smo problema s kriminalom, kao i sva druga društva, kao i sva
16 druga mjesta i neko je morao da radi taj policijski posao. Oni su taj posao
17 odrađivali dobro, korektno, i sve je to funkcionisalo do 30. marta, znači 30. na
18 31.

19 P: Hvala Vam. Drugi put već, gospodine Medakoviću, pominjete taj 31.
20 mart 1991. godine. Šta se tog dana desilo da je promenilo situaciju kod vas, u
21 Plaškom?

22 O: 31. marta je Pravoslavna crkva proslavljala Cvetnu nedelju, a
23 Katolička Uskrs. U Plaškom je to bilo tradicionalno okupljanje naroda i bio je
24 planiran dolazak Jovana Raškovića i delegacije iz Knina, a bio je, znači, i...i
25 naravno dolazak episkopa gornjokarlovačkog, vladike Nikanora.

26

27

28

29

30

1 Ovaj, to je, znači, planirano u samom Plaškom.

2 Međutim, noć pre toga jedna jaka jedinica, specijalna nekakva, MUP-a pod
3 komandom Josipa Turkovića, prolazi kroz Plaški u autobusu i formiraju u
4 Saborskom punkt, odnosno presijecaju komunikaciju; kasnije smo saznali, da bi
5 bili bočno obezbeđenje za napad snaga MUP-a na Plitvice. 'Nači, 31. marta se
6 desio prvi ozbiljan oružani sukob, na Plitvicama.

7 P: Kakvo je Vaše saznanje o tome sukobu, ko se sa kim sukobio? Kakav je
8 ishod bio sukoba?

9 O: Pa, s jedne strane, znači, to su bile specijalne snage MUP-a
10 hrvatske, a s druge strane su bili pripadnici rezervnog i aktivnog sastava
11 milicije Krajine iz Korenice i bilo je nešto ljudi, dobrovoljaca, koji su se
12 branili i sprečavali su prolazak te policije.

13 Međutim, završeno je tako što su specijalni ušli u hotele na Plitvicama
14 i JNA je napravila tampon-zonu, da najkraće to prepričam. Uglavnom, jedan dan je
15 trajao, sasvim dosta ozbiljni sukobi, u kojim je poginuo, mislim da se zvao
16 Rajko Vukadinović iz Korenice.

17 P: Da li ste čuli da je... da li je poginuo neko sa hrvatske strane?

18 O: Mislim da je greška ovdje, Vukadinović sam rekao, ako... Rajko
19 Vukadinović, kod mene piše "Kadijević" na ovome.

20 P: Hvala Vam, gospodine Medaković.

21 Kazali ste, poginuo je jedan čovek sa srpske strane u tome sukobu. Da li
22 je bilo žrtava sa hrvatske strane, znate li nešto o tome?

23 O: Da. Mislim da je puno puta spominjan Josip Jović, kao prva žrtva tad.

24 P: Hvala. Koliko su Plitvička jezera, kao mesto sukoba tog o kome ste
25 sada govorili, daleko od Plaškog i Saborskog, i kako je to uticalo na situaciju
26 u Saborskom?

27

28

29

30

1 Vi ste to nekoliko puta dovodili u vezu; dakle, sukob na Plitvicama sa
2 situacijom u Plaškom.

3 O: 'Nači, u vreme dok se to odigravalo na Plitvicama, u Plaškom je oko
4 4.000-5.000 ljudi se skupilo, ne samo iz Plaškog, nego i Srbi sa Korduna, iz
5 Gorskog Kotara, došli su na tu našu crkvenu, narodnu proslavu. I onda su počele
6 da stižu te, 'nači, sa Plitvica vijesti o sukobima, a u Plaškom su se pojavili...
7 Mi smo imali interno obezbeđenje, pored tih naših osam policajaca, ova četvorica
8 iz Saborskog nisu ni došli taj dan na posao. Znači, imali smo interno
9 obezbeđenje i javili su da prilazi jedan *Golf* koji neće da stane i...i prolazi,
10 ovaj... da idu u stanicu policije u Plaškom.

11 Ja sam došao u stanicu policije, tamo je bio Dušan Latas, koji je bio
12 komandir tog odeljenja, i unutra su bila četvorica ljudi, od kojih su trojica se
13 legitimisali kao pripadnici državne sigurnosti iz Karlovca, a jedan je imao
14 poluautomatsku pušku, bio je u civilu, ali je u kesi najlonskoj držao maskirnu
15 uniformu i kapu; sećam se, odozgo, na uniformi je bila ta kapa sa...sa tom
16 šahovnicom, ovaj. On je zakasnio, on je bio u sastavu te specijalne jedinice, pa
17 su, eto, oni preuzeli na sebe da ga provezu do Saborskog.

18 I tad je došlo, ovaj, to naše interno obezbeđenje i ja sam bio tu, mi
19 smo, ovaj, iz razloga njihove bezbednosti razoružali tu grupu i sproveli je u
20 /nerazgovjetno/. Jer, masa je pretila da nekon... dođe do nekih nekontrolisanih
21 ispada, zbog toga što su dolazile izjave o sto... vijesti o stotinama mrtvih na
22 Plitvicama, znate kako to već ide u ta vremena. Uglavnom, ta su četvorica ljudi
23 zadržana jedan dan u Plaškom i sutradan su pušteni.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Rekli ste: "Sve je bilo onako kako smo se mi dogovorili do
2 31.03.1991., a onda se promenila situacija." Je l' se još nešto sem ovog
3 hapšenja ove četvorice promenilo, gospodine Medakoviću?

4 O: Da, promenilo se to što su, znači, više odelenje policije iz Plaškog
5 nije operativno pokrivalo i Saborsko, nego se tamo formira jedna jaka jedinica
6 pod komandom Josipa Turkovića; nekih 60 ljudi formiraju stanicu policije u
7 Saborskom, odnosno punkt, ili kako... mislim, kako 'oćemo da je nazovemo, al'
8 uglavnom ljudi mimo onog našeg dogovora, znači, dolaze i prolaze kroz Plaški i
9 odsijecaju nas od Korenice i tako ostaje sve do je... novembra 1991. godine.

10 P: Gospodine Medakoviću, Vi ste rekli: "Uoči događaja na Plitvicama,
11 prošao je noću, 30. marta, kroz Saborsko jedan autobus," sa ovim, rekoste,
12 Turkovićem, je l' tako? Jer taj čovek osnovao tu stanicu milicije ili punkt u
13 Saborskom ili je neko drugi? Jesam li Vas dobro razumeo?

14 O: Moram malo da pojasnim. 'Nači, u Ogulinu je bila ta stanica policije,
15 koja je imala u svom sastavu nekakvo odelenje ili vod ili, ne znam. Uglavnom, to
16 je bilo jačine nekih 50-60 ljudi, zvala se 'specijalna jedinica MUP-a' i njom je
17 komandovô Josip Turković. Oni su prošli kroz Plaški, jer kad se ide iz Ogulina u
18 Saborsko mora se proći kroz Plaški, ako se ide tom komunikacijom. Prošli su
19 noću, negde između 2.00 i 3.00h, znači, poprilično tajno. Provukli su se i
20 formirali su, presjekli su komunikaciju i taj dan, znači 31., više nikog nisu
21 pustili da prođe.

22 PREVODITELJ: Prevodioci mole da malo usporite.

23 SVJEDOK: Izvinjavam se.

24 G. MILOVANČEVIĆ:

25 P: Hvala Vam. U vezi s ovim što ste rekli imam jedno pitanje. Kažete,
26 oformili su postaju ili jedinicu u Saborskom i...i nikog više nisu pustili da
27 prođe. Na koga to mislite "nikog nisu pustili da prođe"? Šta to znači za Plaški
28 i za Vas, konkretno?

29

30

1 O: Za Plaški je to značilo potpuno odsijecanje. Pošto smo se mi već
2 vezali, znači, politički, i izglasali smo referendumski da je ta naša zajednica
3 mjesnih zajednica deo opštine Korenica, na njih smo se naslonili po svim
4 pitanjima koje... za koja smo prije bili vezani za Ogulin. Sad nam je ta veza
5 jednostavno fizički presečena. Počeli smo se snabdevati iz tog pravca, 'nači,
6 osnovnim životnim namirnicama. U Plaškom nije bilo čak ni pekare za proizvodnju
7 hleba.

8 P: Kada se gleda karta, geografski atlas, zapadno od vas, od Plaškog, je
9 Ogulin, je l' tako? Severozapadno ili... ili, može se reći čak i severno.

10 O: Više severno.

11 P: A Saborsko je sa druge strane puta. Da li od Saborskog... da li od...od
12 Plaškog postoji neki drugi put do Korenice, osim ovoga koji ide kroz Saborsko,
13 možete li nam objasniti?

14 O: Postoji nesiguran put, šumski; znači, koji se služio za eksploataciju
15 šume, 'nači, koji je išao od Ličke Jesenice preko Javornika za Rudopolje, i
16 dalje za...za Korenicu.

17 P: Da li je taj šumski put do tada bio u normalnoj upotrebi ili ne, za
18 saobraćaj ljudi, stanovnika?

19 O: Ne, ne. To su koristili samo, znači, šumske uprave, šumarije, za
20 izvlačenje, tako... je bio dosta uništen. Uglavnom, kao nekakav loš šumski put.

21 P: Do osnivanja policijske postaje u Saborskom ili te postaje, ne znam
22 kako ste je nazvali, kojim putem ste vi išli za Korenicu?

23 O: 'Nači, iz Plaškog, kad se ide za Korenicu, prolazi se kroz Plavča
24 Dragu, Lička Jesenica, Saborsko, Poljanak, Plitvice, Korenica. To je asfaltni
25 put, u jednom delu vrlo uzak, ali je ipak asfaltni, omogućuje se normalni
26 saobraćaj i kamionima i malim automobilima.

27 P: I šta biva od 31.03.1991. godine sa tim putem i vašim prometom tim
28 putem?

29

30

1 Da li je bio moguć prolazak ikakav ili ne?

2 O: Od tada, znači po smirivanju samoj situacije na Plitvicama, po
3 dolasku JNA i formiranju te tampon-zone, taj punkt ili postaja ostaje u
4 Saborskom, odnosno, već na izlazu, tamo prema Kuselju, ostaje, ovaj, taj punkt i
5 oni pretresaju, maltretiraju sve one koji bi željeli da prođu tim putem.

6 Uglavnom, taj put postaje nemoguć za mnoge ljude iz Plaškog - recimo, za
7 mene je bio nemoguć zato što bi me uhapsili - i svi oni ljudi koji su uzimali
8 učešća u nekakvoj lokalnoj vlasti u Plaškom ili u policiji, ili su se bavili
9 nekim javnim poslom, nisu mogli proći kroz Saborsko. Propuštali su samo one
10 ljude koji su im bili nužno potrebni za popravljjanje, pošto smo bili na istom
11 vođu za struju, za telefone, onda su ih propuštali. Nikog drugog.

12 P: Rekli ste, u Plaškom koje je imalo š... nekoliko hiljada ljudi, nije
13 bilo pekare. Kako ste rešavali te probleme, kako ste rešavali probleme
14 snabdevanja?

15 O: To su bili veliki problemi. Znači, prešlo se na proizvodnju hleba kod
16 kuće, žene su to same spremale, a brašno smo tim nesigurnim putem doveli
17 preko tog Javornika i preko tog Libadolskog križa [fon.]. Tu je bilo puno
18 problema, kamioni su se zaglavljivali, prevaljivali, imali smo strašne probleme
19 oko snabdevanja. Posebno je bilo kritično ako bi nekom, pošto smo mi imali samo
20 ambulantu koju smo poslije uredili kao dom zdravlja, zahvaljujući entuzijazmu
21 tih lekara koji su radili, pa ako bi bila potrebna nekakva hitna intervencija,
22 veliki je rizik bio za pacijenta kojem je trebala operacija slijepog creva. Jer,
23 dok dođe do prve bolnice, trebalo mu je više od tri sata.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li bi se brže stizalo da je moglo da se prođe kroz Saborsko?

2 O: U svakom slučaju.

3 P: Da li ste pokušavali da rešite tu situaciju razgovorima sa vašim
4 komšijama iz Saborskog? Jeste li politički razgo... pregovarali, razgovarali, na
5 to mislim?

6 O: Jesmo, razgovarali smo i sa naše strane ovlašten je bio Knežević
7 Mihajlo. On je u to vreme, mislim, bio ili sekretar u...u mjesnoj zajednici Lička
8 Jesenica, koja je najbliža Saborskom, ili preds... mislim da je bio sekretar, čak
9 je bio zaposlen kao radnik uprave, al' je bio vrlo ugledan domaćin u tom kraju i
10 mislim da je bio i nastavnik u Saborskom jedno vreme i svi su ga znali. Znači,
11 ispred zajednice ili konferencije mjesnih zajednica, kasnije opštine, on je bio
12 ovlašten da pregovara.

13 Mi smo tražili da se jednostavno samo ta komunikacija oslobodi, bez
14 ikakvih uslovljavanja, da se sklone ti naoružani ljudi, a mi smo, isto tako,
15 nudili toj djeci iz Saborskog da idu u školu u Plaški, pošto je Plaški imao
16 lijepu osnovnu školu, sa centralnim grejanjem. Nudili smo, naravno, da i
17 nastavnici iz Saborskog dođu da rade, pošto im je to i bila matična osnovna
18 škola; da napravimo jedan dogovor da bi život funkcionisao dok se ne riješe te
19 stvari na višem nivou.

20 Međutim, kad god bi mi postigli nekakav dogovor, ili bili blizu tog
21 dogovora, uvijek se dešavalo nešto sa strane, od strane hrvatske vlasti, što bi
22 to, taj dogovor sprečilo.

23 P: Možete li nam navesti neki primer šta se to dešavalo sa hrvatske
24 strane?

25 O: Pa, znači negde u...u letnom periodu, prvo je to bilo formiranje tog
26 punkta, pa je onda ta prva grupa, Josip Turković, se vratili jednim drugim
27 putem, znači preko Slunja, Primišlja i Tržića, vratili su se u Ogulin, a došla
28 je nekakva jedinica iz Duge Rese, to je jedno mjesto malo veće u Hrvatskoj,
29 blizu Karlovca.

30

1 I oni su ponovo nastavili da drže taj punkt i da sprečavaju normalnu
2 komunikaciju između Plaškog i Korenice. Jer, domaće stanovništvo u Saborskom, ja
3 sam imao takav osjećaj, je bilo spremno na dogovor sa Plaškim.

4 A onda, u kasnijem periodu, dolazi u dva navrata - oni su to zvali
5 pojačanje, ja mislim da im to nije bilo pojačanje, to je bilo ulje na vatru - iz
6 Zagreba dolazi nekih 200 ljudi naoružanih, pod komandom Luke Hodaka, i donose
7 naoružanje i naoružavaju kompletno stanovništvo Saborskog i prave od njega
8 uporište.

9 P: Hvala Vam. Ovu situaciju opisali ste ovako kako ste sad izneli. Da li
10 je bilo sukoba u tom periodu vremena, na tom području? Mislim na oružane sukobe.

11 O: U samom... kod nas, znači, istog dana kad je bio sukob na Plitvicama,
12 došlo je do jednog incidenta u Vojinovcu. To je praktično početak teritorije sa
13 srpskom većinom, kad se ide iz pravca Ogulina, u kojoj je na nesreću jedan Srbin
14 koji je bio pripadnik MUP-a ubio Srbina koji je bio u tim lokalnim seoskim
15 stražama na... na željezničkoj rampi. To nas je jako zabrinulo, to je bio strašan
16 problem.

17 Ovaj, nakon toga je došlo do formiranja i jedinice za posebne namjene
18 MUP-a Krajine u Plaškom. 'Naći, nakon što smo se mi odvojili od Ogulina i nakon
19 što je formiran taj punkt u Saborskom, u Plaškom na taj broj stanovnika ostaje
20 svega osam policajaca i to je jedinih osam naoružanih ljudi, a sa druge strane
21 formira se već i Zbor narodne garde i Hrvatska zvecka oružjem, preti, dešavaju
22 se upadi u Pakrac, mislim, upad u Dvor na Uni. Mi na televiziji gledamo strašne
23 slike i tada, ovaj, ja odlazim u Knin i tražim od gospodina Martića da pomogne
24 da se ta... da se, znači, naoruža rezervni sastav, da po...proširimo to odelenje
25 policije u Plaškom, da bi imali mogućnost i da kontrolišemo javnu bezbednost, a
26 i da odgovorimo na eventualne upade hrvatskih snaga iz pravca Ogulina.

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Kada ste to otišli kod gospodina Martića, u Knin, da
2 tražite da se pojača sastav milicije u Plaškom? Sećate li se perioda vremena
3 makar?

4 O: To je bio maj mesec 1991. godine.

5 P: Da li nam možete reći kakvu ste funkciju, jeste li imali neku
6 funkciju Vi tada u Plaškom?

7 O: Da, ja sam bio tad predsednik te zajednice mjesnih zajednica, pošto
8 sam bio i predsednik najveće mjesne zajednice, pa po nekoj analogiji izabrali su
9 me i za predsednika te zajednice ili konferencije. Nekad smo je zvali zajednica,
10 nekad konferencija, al' uglavnom to je to.

11 P: Kada ste u maju 1991. otišli kod gospodina Martića, pretpostavljam da
12 ste otišli u Knin, i možete li nam reći šta ste se dogovorili? Da li ste se
13 nešto dogovorili?

14 O: Pa, ja sam objasnio situaciju kakva je, molio sam ga da nam pomogne u
15 oružju, 'nači, da imamo ljudi koji bi hteli, imamo nešto i ljudi koji su prošli
16 policijsku obuku u vojsci. Znae, tada je bilo, ljudi koji su služili u redovnoj
17 JNA, koji su služili u vojnoj policiji, po povratku iz vojske postajali su
18 članovi rezervnog sastava policije. Tražio sam oružje za te ljude, da bi
19 proširili to odelenje. Imali smo problema, znači, i sa javnom bezbednošću a,
20 naravno, najviše smo se bojali upada MUP-a u Plaški.

21 Tada mi je gospodin Martić rekao da oružje mogu ti... mogu dobiti samo
22 ljudi koji prođu obuku i koji dobiju neku vrstu ovlaštenja, jer ne može se samo
23 tako nekakva kaubojska jedinica, doslovno je tako rekao, pojaviti u Plaškom
24 naoružana. I onda sam ga pitao koji je put, i on mi je rekao da pošaljem ljude
25 koji žele, da dođu u Knin, u Golubić, da će proći jednu kratku obuku i da će
26 tamo zadužiti lično naoružanje - znači, duge cevi, kako smo mi zvali automatske
27 puške - i da će se vratiti i biće u sastavu te jedinice za posebne namene u
28 Plaškom.

29
30

1 I rekao je meni lično tad da ne bi ni meni škodilo da prođem takvu
2 obuku, jer sam tad imao problema sa viškom kilograma.

3 P: Dobro, gospodine Medakoviću, jeste li Vi prihvatili tu sugestiju, šta
4 se posle toga desilo?

5 O: Jeste, ja sam odveo grupu od 25 ljudi, krajem maja i početkom juna,
6 bili smo u Golubiću u kampu, na toj obuci.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Ako bih mogao uzeti riječ.

8 Časni Sude, nije da ulažem prigovor na ovaj iskaz, ali imam jedno
9 pitanje, a pitanje je zašto niti jedna od ovih informacija nije bila na rezimeu
10 po pravilu 65ter. To nas je iznenadilo, ne zato što mi ne znamo ništa o tome,
11 ali... ja imam pitanja koja ću postaviti svjedoku po tim pitanjima, već mi smo
12 konkretno pitali Obranu da li će biti nekih dodatnih informacija koje treba
13 dodati onom sažetku koji su nam dali, po 65ter. Oni su dali nekoliko još
14 dodatnih informacija, ali ništa o ovome o čemu se sada govori, a to je - i pitam
15 se zašto nam ništa nisu dali, jer se radi o relevantnim informacijama koje se
16 tiču optuženog. Pitam se zašto tog nije bilo u sažetku.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, ako doista ne
18 ulažete prigovor, nije li onda ovo nešto što biste trebali postaviti kao
19 pitanje?

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja to mogu iznijeti kao pitanje u nekom
21 drugom trenutku.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ustvari, razmišljam unaprijed, prije svega o unakrsnom ispitivanju.
2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pa, razmišljanje je dopušteno.
3 /prijevod engleskog transkripta: "Razmišljate naglas?"/
4 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja razmišljam i o budućim svjedocima, i
5 želio sam to iznijeti upravo sad, kada je došlo do te situacije, kad je
6 situacija svježija, jer očekujemo da će do istih i sličnih situacija doći sa
7 sljedećim svjedocima. A mi smo već nekoliko puta uzastopno iznosili to pitanje,
8 a tiče se rezimea po pravilu 65ter, to nikada nije riješeno. Možda nije bilo u
9 pravom trenutku što sam to iznio, ali to iznosim u odnosu na buduće svjedoke.
10 I molim da mi se kaže zašto nam nisu dali za ovog svjedoka.
11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Želite li sad odgovor ili nakon
12 glavnog ispitivanja ovog svjedoka?
13 G. WHITING: [simultani prijevod] Pa, prepustit ću odluku Vama.
14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Onda ćemo zadržati za kasnije.
15 Izvolite, gospodine Milovančeviću, možete nastaviti.
16 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.
17 P: Rekli ste da ste otišli na obuku krajem maja, sa 25 ljudi. Kakva je
18 to obuka bila, koliko je trajala i šta se posle toga desilo?
19 O: Ja se izvinjavam. Preskočio sam jedan bitan detalj, ako mi dozvolite.
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Znači, prije sv... pre svih ovih, znači, kontakata mojih sa gospodinom
2 Martićem, pripadnici odelenja policije su potpisali prelazak, znači, u SUP
3 Krajine, odnosno prihvatili su da postanu milicioneri Krajine svojim izjavama, a
4 tu je, 'nači, pratila i politička odluka zajednice mjesnih zajednica i... I,
5 znači, tada je gospodin Martić bio prvi čovjek policije SAO Krajine i ja sam se,
6 normalno, obratio njemu za pomoć, sasvim legalno na osnovu onoga što smo mi već
7 donijeli kao odluku.

8 A sad da se vratim. Znači, otišli smo tamo tim šumskim putom, u civilu,
9 nenaoružani, preko Vrhovina [fon.] i Korenice, otišli smo u Knin. Tamo su nas
10 prihvatili, u Golubiću, obukli smo, dobili smo šarene uniforme. Sjećam se da smo
11 nalazili po džepovima poruke napisane ženskom rukom, kao "srećno brate" il'
12 "čuvao te Bog" i mislim da je to u Kninu rađeno, da je šivano, jer nije to bio
13 neki kvalitet poseban, obične... 'nači, od običnog šarenog platna skrojene su
14 uniforme.

15 Dobili smo lično naoružanje i počeli smo obuku. Ta obuka je bila, evo
16 prvi dan za mene je bilo čudno - učili smo kako se prazni i puni puška. Bilo je
17 tu ljudi koji i mislim da nisu služili vojsku, ja sam je tad već bio služio, pa
18 mi je bilo lakše.

19 I u samom kampu je postojala jedna ovako... drveni zid, na kom se vježbao
20 spuštanje s konopcima, na kom je pisalo: "Terorizam se ovde zaustavlja", to mi
21 je ostalo u sjećanju.

22 P: Koliko je trajala ta obuka?

23 O: 21 dan.

24 P: Šta ste tamo učili, možete li nam kratko opisati?

25 PREVODITELJICA: Molimo za pauze između pitanja i odgovora, u ime
26 prevoditelja.

27 O: Najviše smo vremena potrošili na formacijsko kretanje, pretres
28 terena, pretres objekata i tako... što bi se reklo, strojeva obuka.

29
30

1 Poznavanje naoružanja i to.

2 P: Kada ste završili obuku - kažete, trajala je 21 dan - šta se desilo
3 posle toga? Gde ste otišli?

4 O: Vratili smo se u Plaški, autobusima... autobusom do... do tog jednog
5 mjesta koje se zove Javornik, odnosno do Rudopolja, a odatle pješice do...do...do
6 željezničke stanice u Javorniku i onda smo nekakav, još je tad išao voz, mislim
7 da smo se vozom prebacili do Plaškog.

8 P: Da li ste imali uniforme, naoružanje?

9 O: Da, imali smo uniforme i naoružanje i formirali smo, u srednjoj školi
10 u Plaškom koja tad nije radila, u srednjoj školi smo napravili - pošto u stanici
11 policije nije bilo mjesta, zgrada je mala - napravili smo, znači, smjestili smo
12 tu, svi smo, nas 25, tu smo i spavali i...i živjeli nekoliko mjeseci.

13 P: A gde ste dobili oružje i uniforme? Kažete, otišli ste bez naoružanja
14 i bez uniformi; gde ste to dobili, kako ste to dobili?

15 O: Golubić je... 'nači, taj kamp, to je bilo nekoliko baraka u kojim je
16 valjda nekad bila nekakva omladinska radna akcija. U jednoj od tih baraka je bio
17 napravljen nekakav priručni magacin, i tamo nam je neko dijelio, ne poznam te
18 ljude... To je sve, znate kako to već ide u takvim uslovima - brzo uzimaj, juri,
19 idi dalje, obaveze, i tako. Mislim, nisam zapamtio nikoga po imenu, al' smo tamo
20 dobili i oružje i municiju smo dobili kad smo pošli kući, po...po jedan borbeni
21 komplet; 'nači, nekakvih 150 metaka po jednoj pušci.

22 P: Časni Sude, mislim da bi sada bio momenat za pauzu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Idemo na pauzu i vratit ćemo se u
2 četiri /16.00h/.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
4 ... Početak pauze u 15.30h
5 ... Sjednica nastavljena u 16.01h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Izvolite sjesti.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, izvolite.
9 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

10 P: Gospodine Medakoviću, na pauzi sam dobio molbu od prevodilaca da i Vi
11 i ja pravimo malo veće pauze između pitanja i odgovora, pa ćemo voditi o tome
12 računa, molim Vas.

13 Rekli ste da ste se, nakon obuke 21 dana, od 21 dana, vratili u Plaški
14 sa tim ljudima koji su bili na obuci i da ste se smestili u školi. Sećate li se
15 toga?

16 O: Da.

17 P: Šta je bio vaš zadatak, koliko je ukupno bilo policije u Plaškom u to
18 vreme, kad ste se vi vratili iz... sa obuke?

19 O: Bilo je, znači, onih postojećih osam od pre, nas 25 i otišla je u
20 Golubić još jedna grupa, mislim od 16 ili 18 ljudi, ali oni su se vratili nešto
21 ranije.

22 Sve zajedno - znači, što aktivnih, što nas, onih koji su bili rezervni -
23 oko 50 ljudi.

24 P: Šta je bio zadatak tih ljudi koji su bili na obuci i Vas, i aktivnog
25 sastava? Šta je bio osnovni zadatak, u to vreme?

26
27
28
29
30

1 Kakve ste probleme imali?

2 O: Imali smo probleme, kao i u svim drugim sredinama, tako je i kod nas
3 bilo i kriminalaca koji su koristili tu nategnutu, zategnutu situaciju za svoje
4 lične... za korišćenje, za krađe. Imali smo čak i nekoliko, ne znam tačno koliko,
5 al' bilo je i ubistava, bilo je pljački, to se sprečavalo. Takve ljude smo
6 hapsili, a osim toga vršili smo i kontrolu saobraćajnica.

7 Lično sam, znači, učestvovao i u pretresu terena, u smislu obuke,
8 doobuke, tako... Bavili smo se, jednostavno, obezbeđivanjem te teritorije, u
9 smislu iznutra i spolja... S tim da, znači, ja se nisam mešao u klasičan
10 policijski posao, koji je vodio Dušan Latas i on je tamo imao nekoliko ljudi
11 koji su bili školovani policajci i krim-tehničari i tako... Znači, u taj deo posla
12 se ja zaista, zaista nisam mešao.

13 P: Hvala. Pomenuli ste Dušana Latasa. Šta je on bio, po funkciji, u to
14 vreme?

15 O: Bio je, znači, komandir tog odeljenja policije koje je kasnije
16 preraslo u stanicu javne bezbednosti, i on je bio načelnik Stanice javne
17 bezbednosti u Plaškom.

18 Inače, po struci je Dušan Latas upravni pravnik, završio je višu upravnu
19 školu.

20 P: U transkriptu ne stoji njegovo prezime; dakle, Latas, njegovo prezime
21 je Latas. Jesam li u pravu?

22 O: Jeste.

23 P: Hvala. Rekli ste da ste pomagali u obezbeđenju područja, teritorije
24 Plaškog. Od koga ste se to obezbeđivali i od čega ste se obezbeđivali, u to
25 vreme?

26 O: U to vreme, Hrvatska već ima, znači, Zbor narodne garde koji je
27 tipična paravojna jedinica, i ima naoružane civile, članove HDZ-a, koji su se
28 isticali terorističkim napadima na srpske objekte u... na teritoriji Ogulina,
29 konkretno.

30

1 U više navrata minirani su kafići u koje su zalazili Srbi. Tako, jedan
2 je bio u vlasništvu Rade Milanovića, Milanovića, zvanog Labra [fon.]. Bio je na
3 izlazu iz Ogulina. On je više puta miniran, na kraju je skoro potpuno uništen.
4 Drugi je bio... To su bila mjesta okupljanja mladih Srba, znači kafići,
5 ugostiteljski objekti. Drugi je bio -

6 P: Dovoljno je, hvala Vam. To je bilo u Ogulinu, koji je nešto udaljen
7 od Plaškog. A od čega ste se vi u Plaškom štitili?

8 O: Štitili smo se od ulaska tih paravojnih snaga. Znači, mi smo se
9 opredelili za život u SAO Krajini, opredelili smo se da poslove bezbednosti vrši
10 milicija Krajine. Jednostavno, bila je dužnost da tu volju naroda i sprovedemo.

11 P: Da li je u Plaškom postojao neki vojni objekat JNA?

12 O: Kad govorimo o Plaškom, ja opet moram da govorim o čitavom području;
13 znači, od Vojinovca do Ličke Jesenice - kako smo mi to zvali, 'Plaščanska
14 dolina'.

15 U centru Plaškog je postojala kasarna, sa skladištem sanitetskog
16 materijala i jednom zgradom, jednim magacinom, koja je bila u vlasništvu
17 direkcije... Savezne direkcije za robne rezerve, koji je obezbeđivala jedinice JNA
18 u Plaškom. Ta jedinica je bila vrlo mala, brojila je ispod 20 vojnika. Komandir
19 je bio vodnik Gače ili Gaće Ivica, Hrvat po nacionalnosti.

20 Osim toga, znači, od Plaškog udaljeno nekih 10-12 kilometara, je bila i
21 kasarna u Ličkoj Jesenici, na željezničkoj pruzi koja vodi iz Plaškog prema
22 Kninu. Tu je bilo skladište pogonskog goriva, bila je količina oko 7.000 tona,
23 to znam pouzdano, a obezbeđivao je vod vojnika, znači oko 30 vojnika. Komandir
24 te kasarne je bio Pecirep Bruno, kapetan I klase, po nacionalnosti Hrvat.

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam, dovoljno je.

2 Da li na području Plaškog dolazi do oružanih sukoba u toku 1991. godine?

3 O: Ozbiljan oružani sukob se desio 22. jula, kada su hrvatske snage iz
4 pravca Josipdola krenule ka Plaškom. I onda je u rejonu Vojinovca, znači, ispred
5 Vojinovca došlo je do sukoba. Mi smo taj prodor spriječili i od tad je počela
6 potpuna blokada i putne komunikacije koja je vodila iz Plaškog u pravcu
7 Josipdola i Ogulina. Tom prilikom, iz moje jedinice poginuo je Dane Bunjevac,
8 komandir 1. voda, a ranjen je Letica Bogdan. Na hrvatskoj je strani također bilo
9 gubitaka, koje su oni saopštili preko... preko radija.

10 P: Rekli ste da su hrvatske snage krenule iz pravca Josipdola, a da ste
11 vi napad sprečili. Ko to "vi" i gde ste bili i kako je to sprečeno, i otkuda
12 žrtve?

13 O: 'Nači, u to vreme, osim te jedinice kojom sam ja komandovô i odelenja
14 policije, da je nazovem uslovno redovne milicije, kojom je komandovô Dušan
15 Latas, na našoj strani bila je već formiran... bio je formiran odred Teritorijalne
16 obrane; on je formiran početkom sedmog mjeseca 1991. godine. I znam da su
17 zadužili, iz pozadinske baze u Karlovcu - mislim da se zvao Škondrić, al' ne
18 mogu se tačno sjetit', mislim Škondrić - da su zadužili 750 poluautomatskih
19 pušaka i taj odred TO je već bio naoružan, formiran je štab Teritorijalne
20 obrane, kojim je komandovao rezervni kapetan I klase Nikola Dokmanović, i oni
21 su, znači, već vršili funkciju kao Teritorijalna obrana, kao sastavni deo
22 oružanih snaga SFRJ.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Oni su, znači, nakon početka... sukob je počeo između moje jedinice i
2 hrvatskog MUP-a, i tih njihovih paravojskih snaga - znam da su paravojske jer sam
3 ih viđao, u toj borbi smo bili blizu, i u civilu - između Vojinovca i Josipdola,
4 u rejonu Sabljačkih Draga. Znači, došlo je do sukoba, upotrebe pješadijskog
5 naoružanja -

6 P: Oprostite. Da li ste Vi na tom području imali neke položaje ili
7 uređene neke pozicije ili kontrolne tačke? Kako je došlo do tog sukoba?

8 O: Nismo imali... Izvinjavam se, opet sam malo požurio. Mi smo imali
9 punkt, znači, taman negdje na toj etničkoj liniji, pošto je Vojinovac bio zadnje
10 mjesto sa većinskim srpskim stanovništvom i zadnja mjesna zajednica u sastavu...
11 ovaj... naše, već tada, tad smo već bili proglasili opštinu Plaški. Tu je negdje
12 bila i... 'nači, naša kontrola je išla po nekakvoj liniji od...od sela Vajin Vrh, pa
13 ovamo do Trojivrha [fon.]; to su nekakve dominantne tačke, brda, u pravcu,
14 znači, između Plaškog i Ogulina; otprilike na pola puta.

15 Mi smo kontrolisali saobraćajnicu sa naše strane, a oni su već imali
16 postavljenu i barikadu i kontrolu na njihovoj strani.

17 P: Kako dolazi do sukoba?

18 O: Pa, u toku noći došlo je -

19 P: Molim Vas, pauzu.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li ste čuli to? Molim Vas,
21 napravite pauzu prije nego što date odgovor.

22 SVJEDOK: Izvinjavam se.

23 'Nači, noć pre 22., došlo je do puškaranja u rejonu te Sabljačke Drage,
24 pošto je ta njihova jedinica MUP-a, koja je obezbeđivala taj punkt, nije
25 dozvolila da prođe ništa u Plaški, pa čak ni pogrebna oprema. Sjećam se da je to
26 bio jedan veliki problem, neko je umro, nije jednostavno bilo mogućnosti ni da
27 se sahrani, jer nismo imali proizvodnju u Plaškom.

28 I onda je došlo do...do puškaranja koje je... s njihove strane, krenuli su u
29 ozbiljan napad.

30

1 Taj napad je bio, znači, na čitavoj širini te linije i trajao je čitav dan
2 22.07.

3 G. MILOVANČEVIĆ:

4 P: Hvala Vam. Nećemo se detaljnije baviti tom temom. Samo, kada kažete
5 "bio je ozbiljan napad" šta to znači? Čime se dejkstvovalo i kolika je ta širina,
6 gde je, koliko je to mesto sukoba?

7 O: Po onome što smo naknadno saznali, znači, saznali smo da su sa
8 njihove strane učestvovali svi tada raspoloživi pripadnici MUP-a; znači, oko
9 200-300 ljudi najmanje je napadalo, ovaj, a mi smo se branili s tim snagama koje
10 smo imali, s tim da je Teritorijalna obrana u popodne, 22.07. posjela položaje
11 koji su otprilike ostali sve do "Oluje", 1995. godine.

12 Napad je bio s njihove strane i iz minobacača i iz pešadijskog
13 naoružanja.

14 P: Hvala. To je 22.07.1991. godine, je l' tako?

15 O: Tačno.

16 P: Kakva je situacija u Plaškom nakon tog sukoba? Šta se dalje dešava?

17 O: Nakon 22.07., Plaški je u potpunom okruženju. I ono malo snabdevanja
18 koje je prolazilo iz pravca Ogulina tim sporednim putevima, i ono što je... 'nači,
19 sve je potpunoablokirano, neprijateljske snage su sa svih strana okružne
20 /sic/. S jedne strane, znači, imamo Slunj, vojni poligon, pa se produžava dalje
21 prema Ogulinu, pa iz Ogulina ovamo iza Kapele [fon.] imamo naselje opet s
22 hrvatskom većinom i njihove položaje, Stajnica, Lipice, to je rejon Male Kapele
23 i Saborsko, kao uporište, ovaj, u pravcu između Plaškog i Plitvičkih jezera.
24 Znači, Plaški je u potpunom okruženju i mi tad formiramo kružnu obranu.

25

26

27

28

29

30

1 'Nači, izvodimo sve što smo imali na linije, posjedamo obranu u svim pravcima.

2 P: Hvala. Kada kažete da je Plaški potpuno izolovan, možete li nam reći
3 šta je sa lekovima, šta je sa namirnicama, šta je s električnom energijom? Kako
4 rešavate ta pitanja?

5 O: Od tog dana struje više nije bilo nikako, lekovima smo se snabdevali
6 i teže pacijente odvozili tim šumskim putem koji sam već spominjao, uz veliki
7 rizik, pošto je bio izložen taj put delovanju ubačenih grupa i nikad nije bio
8 pod našom kontrolom; jer, malo je ovde sad teško objasniti, al' to je veliko
9 prostranstvo nenastanjeno i visoka jelova šuma, nadmorska visina od 800 do 900
10 metara, koji je, ovaj, vrlo neprohodno, vrlo loše, i tu smo imali velikih
11 problema. Osim što im... smo imali problem, znači, sa snabdevanjem, nismo imali
12 struje, nismo imali telefonskih veza, problem je bio i oni ljudi koji su morali...
13 deca su trebala da se vrata, koja su na školovanju van Plaškog, pa i to je bio
14 problem obezbediti'... Obezbediti bilo kakvo tak... kako-tako funkcionisanje pošte,
15 ljudi su već bili uključeni u sistem penzijâ SAO Krajine, i to je bio problem,
16 da se doveze taj novac, da se isprati.

17 Praktično, tad nas je bilo oko 7.000 u potpunom okruženju.

18 P: U uslovima tako u... okruženja, kada je u pitanju Plaški, da li Vam je
19 poznato šta se dešavalo sa jedinicama JNA na tom području? Kak...kakva je njihova
20 pozicija bila? Mislim na garnizone JNA.

21 O: Kakva je sudbina bila, znači, Srba u Plaškom, tako su prolazile i
22 jedinice JNA, pošto je svima poznato da je Hrvatska već tada proglasila JNA za
23 agresora i nije im dozvolila korištenje pravaca. S tim, treba ovde napomenuti,
24 da prva kasarna JNA koja je pala u ruke Hrvata je kasarna u Ogulinu.

25 'Nači, i jedinice JNA su bile u potpunoj blokadi, s tim da su oni imali
26 mogućnost komuniciranja sa vojnim poligonom Slunj, a tamo je bila izmeštena
27 komanda 5. armije.

28

29

30

1 I oni su bili blokirani, al' je postojala mogućnost, znači, iz kasarne u Plaškom
2 da se ode do poligona Slunj, al' je dalje već bio problem, jer je s jedne strane
3 bio Slunj, a s druge je bio tamo /nerazgovjetno/, Kukača [fon.] i isto tako,
4 znači, mesta pod hrvatskom kontrolom.

5 P: Da li je bilo vojnih dejstava po objektima JNA u tom području, sa
6 hrvatske strane? Da li Vi imate saznanja o tome?

7 O: 'Nači, napomenuo sam, prva kasarna koja je pala u ruke Hrvata - to
8 je, mislim, deveti mjesec 1991. - kasarna u Ogulinu. Osim te kasarne u Ogulinu,
9 na rubu teritorije, znači, u blizini Ogulina i Josipdola, nalazi se još nekoliko
10 značajnih skladišta, to je Oštarije i Skradnik. U Skradniku je bilo skladište
11 naoružanja. Pouzdano znam da je bilo preko 100.000 komada pješadijskog
12 naoružanja; znači, to je bilo armijsko skladište. Bilo je preko 700 minobacača i
13 značajna količina topova manjeg kalibra, ZIS i B1. To znam zato što je tadašnji
14 - ne znam šta je bio po funkciji, ali znam da je bio potpukovnik po činu - Mirko
15 Radaković, odveo grupu dobrovoljaca, mobilisao je u JNA i za zaštitu tog objekta
16 u Skradniku, jer su vojnici drugih nacionalnosti, 'nači, osim Srba, napuštali i
17 predavali te kasarne bez borbe. A da je tako... takav magacin u to vreme pao
18 Hrvatima u ruke, to bi bio veliki problem.

19 P: Da li ispravno zaključujem kada kažem da je, dakle, taj magacin u
20 Skradniku bio veliki magacin JNA?

21 O: Tačno.

22 P: Malopre ste rekli da je u Ličkoj Jesenici bio veli... bilo veliko
23 skladište pogonskog goriva, 7.000 tona. Jer /sic/ i to bilo skladište JNA?

24 O: Tačno, skladište JNA.

25 P: Da li je tu bilo još neko skladište, osim tog Skradnika? Pomenuli ste
26 još jedno mesto.

27

28

29

30

1 O: Oštarije 1 i 2. Znači, Oštarije su jedno mjesto naseljeno, blizu
2 Ogulina; između Ogulina i Josipdola. Tu je bio magacin municije i...i
3 artiljerijske municije i raketni. On je dignut u vazduh. Znači, nije pao nikom u
4 ruke, minirali su ga JNA i dignut je u vazduh.

5 P: Da li Vam je poznato zašto ga je JNA minirala?

6 O: Minirala ga zato što nije bilo mogućnosti da se evakuiše, da se
7 izvuče. 'Nači, ljudi su se povukli, a municija je dignuta u vazduh.

8 P: Hvala Vam. Opisali ste... Moramo napraviti pauzu, oprostite.

9 Opisali ste situaciju u Plaškom kao potpunu izolaciju. Da li ste
10 pokušali taj problem da rešite razgovorima sa ljudima iz Saborskog, s vašim
11 komšijama iz Saborskog? I tada, u takvim uslovima.

12 O: Upravo je to vreme najživ...življih naših aktivnosti oko razgovora. Čak
13 smo molili i JNA, koja je tad bila višenacionalnog sastava, molili smo ih da
14 posreduju i da daju određene garancije, u smislu da će narod koji živi tamo bit'
15 potpuno bezbedan, da se niko iz Plaškog neće upućivati; jednostavno, da oslobode
16 tu komunikaciju.

17 Međutim, ovaj, rekao sam Vam, kad smo došli blizu nekakvog dogovora,
18 negde u devetom mjesecu je došlo pojačanje Saborskog iz Zagreba, pri tom
19 prolazeći kroz Lipice, Stajnicu, preko Glibadolskog križa, zarobljavaju našu
20 stražu, teritorijalce, zarobljavaju dvojicu aktivnih policajaca koji se vraćaju
21 iz Korenice i zarobljavaju civile koji su maloljetni, djeca nekakvog čovjeka
22 koji je živio sam u šumi - pomalo čudno, ali istinito - sa šestoro djece.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Živio je na Kapeli [fon.], daleko od civilizacije, najbliže naselje mu je bilo
2 više od 10 kilometara udaljeno. I ta djeca nam dolaze i kažu, njih su pustili, i
3 kažu da su ti ljudi, ovaj, zarobljeni i odvedeni u Saborsko.

4 To je pokvarilo sve naše planove oko mirnog rešenja, oko pregovora.

5 P: Hvala Vam. Međutim, o tim pregovorima ne znamo ništa. Ko je
6 pregovarao sa kim iz Saborskog? Da li se sećate toga, vrlo kratko, i šta je bilo
7 blizu dogovora pa je pokvareno, dolaskom te naoružane grupe iz Zagreba?

8 O: Spomenuo sam već da je s naše strane pregovore vodio Knežević
9 Mihajlo. Pošto je bio nastavnik u Saborskom, pre rata, i ugledan domaćin, poznat
10 čovjek u tom kraju, a nj... s njihove strane - ja se imena tačno ne sjećam, mislim
11 da je taj čovjek imao nekakvih problema sa disanjem, pa je imao nekakav aparat
12 za disanje, ne mogu se sjetit' tačno prezime, al' sjećam se te, tog detalja.
13 Inače, Saborčanin, 'nači iz Saborskog. Mataj [fon.] ili nekako tako.

14 P: Šta ste, dakle, vi konkretno tražili, a šta su oni prihvatili, pa je
15 to Luka... ta je... ta grupa pokvarila, taj Koda [fon.], kako rekoste?

16 O: Mi smo tražili da se oslobodi putna komunikacija od Ličke Jesenice do
17 Plitvičkih jezera, za civilni saobraćaj, za snabdijevanje, da se povuku, znači,
18 snage mu... da ostanu tamo ti ljudi koji jesu, da predaju oružje JNA - osim onih
19 koji su bili već pre, one četvorice policajaca koji su bili policajci u Plaškom,
20 da oni nastave i dalje raditi, da ostanu tu.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A sve one druge naoružane snage da se sklone sa te komunikacije, da predaju
2 oružje JNA; ne nama, znači, ne, ovaj, policiji iz Plaškog i Teritorijalnoj
3 obrani, kako 'oćete. Znači, da... i da JNA garantuje da će se ta komunikacija i,
4 normalno, i za njihove potrebe koristiti, ali prvenstveno za potrebe civila iz
5 Plaškog, jer mi osim što nemamo struje, nemamo ni vode, zato što nam je sve bilo
6 vezano. Imamo velikih problema, trebaju nam agregati, treba nam pogonsko gorivo.
7 Mi to ništa nismo mogli da obezbedimo, dok se ne oslobodi ta komunikacija.

8 P: Da li u nekom trenutku na području Saborskog, Plaškog i okolnih mesta
9 dolazi do izbijanja oružanih dejstava? Kada to... i da li se to dešava? I ako da,
10 kada?

11 O: Pa, već i pre tog septembra, znači u augustu mesecu, dolazi... pošto
12 su... Saborsko je na većoj nadmorskoj... viša nadmorska visina od Ličke Jesenice, i
13 tu postoji je'an dominantno brdo, koje se zove Borik, koje je bilo pod njihovom
14 kontrolom, oni Ličku Jesenicu praktično vide kao na dlanu. I onda je bilo
15 provokacija u smislu da nisu dozvoljavali da ljudi rade poljoprivredne radove,
16 stalno je bilo napucavanja, puškaranja, i onda sam ja iz te jedinice još, znači,
17 u augustu mjesecu jedan vod prebacio u školu u Ličkoj Jesenici.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas prekinuti? Izvinjavam se.
19 Govorite o augustu. Augustu koje godine?

20 SVJEDOK: 1991. godine.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

23 P: Kažete, rasporedili ste vod, sa kakvim zadatkom?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Taj vod je imao zadatak da obezbedi ljude koji rade svoje normalne
2 poslove u polju. Jer, tamo zima vrlo rano dođe i ako se ne završe poslovi oko
3 skupljanja ljetine, nabavke ogreva, praktično je nemoguće prezimiti. I upravo su
4 to i radili, ovaj, odgovarali su na vatru samo kada su bili napadnuti, ali su te
5 provokacije prestale. Čim bi bilo ozbiljniji odgovor, prestajali su.

6 P: Pomenuli ste dolazak neke skupine, naoružane grupe sa... iz Zagreba.
7 Imate li podatak koliko je to naoružanih ljudi došlo, šta su to od naoružanja
8 doneli? Jeste li utvrdili to?

9 O: To smo utvrdili nakon razmene. Ako to moram, znači, da ispričam čitav
10 događaj, izvinjavam se, malo će duže trajati.

11 Rekao sam da je ta grupa iz Zagreba, pod komandom Luke Hodaka, prošla
12 putnom komunikacijom iz pravca Stajnice i Lipica, kroz Glibodol, Glibodolskim
13 križom, jednim šumskim putem, do Saborskog, preko Ravnih lugova [fon.], tako se
14 zove taj deo. Tom prilikom, pošto su bili nadmoćni, bilo ih je preko 200,
15 zarobili su našu četvoricu koji su obezbeđivali taj put, pošto smo i mi taj put
16 koristili, četvoricu, ovaj, iz Ličke Jesenice, zarobili su dvojicu policajaca
17 koji su se vraćali i ja sam naišao, igrom slučaja, išao sam u Korenicu. Sa mnom
18 je bio pokojni major Milan Boca [fon.], njega su zarobili, ja sam uspio da se
19 izvučem. Nakon toga -

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas prekinuti? Mislím da je
21 predug odgovor.

22 Pitanje je bilo: Pomenuli ste da je jedna naoružana grupa ljudi došla iz
23 Zagreba. Da li znate koliko je bilo ljudi u toj grupi, koji su bili naoružani, i
24 kakvo su oružje nosili sa sobom?

25

26

27

28

29

30

1 A Vi ste sada počeli da nam pričate jednu jako dugu priču, a još nam
2 niste rekli kakvo su oružje imali. Pokušajte da slušate pažljivo pitanje i da
3 direktno odgovarate na pitanje, kad god je to moguće, svjedoče.

4 To da su oni došli preko šume, ako branitelj bude želio to da utvrdi, on
5 će Vam postaviti to pitanje. Dakle, pažljivo slušajte pitanje.

6 Gospodine Milovančević, molim Vas, pokušajte da kontrolišete svjedoka.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude, učiniću tako.

8 P: Gospodine Medaković, dakle, postavio sam Vam pitanje koje ste čuli,
9 rekli ste da ćete o...objasniti šire. Dali ste nam kontekst na osnovu koga možemo
10 shvatiti kako ste došli do podataka. Dakle, neki su ljudi zarobljeni pa
11 razmenjeni, jesam li Vas dobro razumeo?

12 O: Tačno tako. Napravio sam ovaj uvod - izvinjavam se časnom sudiji - da
13 bi' rekao da s... imam informacije iz prve ruke koliki je broj tih ljudi, jer je u
14 naše ruke palo, zarobljen je Vlado Vuković, koji je bio pripadnik tad u
15 Saborskom, ispričao sam -

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Moram Vas ponovo
17 prekinuti. Još uvijek niste dali odgovor na pitanje.

18 Gospodine Milovančević, još uvijek ne insistirate na pitanju koje ste
19 postavili. Pitanje je bilo: Koliko je bilo ljudi i kakvo su naoružanje imali? Vi
20 ste nam rekli da ih je bilo 200, ali mi ne znamo kakvo su naoružanje imali. A
21 sada nam pričate druge priče, a Vi dozvoljavate, gospodine Milovančeviću, da to
22 ide dalje. Pokušajte da usmjerite svjedoka na suštinu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: /nečujno/ ... Sude.

2 P: Dakle, gospodine svedoče, moramo biti precizni. Ja ću Vam postaviti
3 pitanje, odgovorite direktno na njega. Ako bude bilo potrebe, ja ću postaviti
4 dopunska pitanja, ako me nešto drugo bude interesovalo. To nam časni Sud
5 sugeriše i to je normalna procedura u ovom postupku.

6 Dakle, rekli ste, došlo je 200 ljudi, šta su oni imali od naoružanja? A
7 ako bude bilo potrebe, ja ću Vam postaviti druga pitanja, kako ste Vi to
8 utvrdili, molim Vas.

9 O: U toj grupi bilo je oko 12 kamiona, oko 200 ljudi. Dovezli su, 'nači,
10 pješadijsko naoružanje za sve stanovništvo koje je ostalo u Saborskom. Oni su
11 došli svi naoružani. Dovezli su minobacače od 82 milimetra, najmanje dva komada,
12 dovezli su protivavionski top 20 milimetara, najmanje jedan komad, dovezli su
13 jedan *Browning*, mitraljez 12,7 milimetara i dovezli su jedan bestrzajni top.

14 P: Hvala Vam. Rekli ste da je to sve bilo u toku septembra 1991. godine,
15 je li tako?

16 O: Tačno.

17 P: Rekli ste da je dolazak te grupe pokvario vaše pregovore sa
18 Saborčanima o mirnom razrešenju te situacije. Jer /sic/ tako?

19 O: Tačno.

20 P: Šta se dešava u Saborskom, da li znate, nakon dolaska te grupe? Kako
21 se dalje odvija situacija? Te grupe koja je došla u Saborsko.

22 O: Saborskom se puca u vazduh, slavi se, i ti ljudi koji su doveni...
23 dovedeni kao zarobljenici preživljavaju torturu i bivaju batinjani, prolaze kroz
24 špalir. Dobivaju batine.

25

26

27

28

29

30

1 P: Kakav je odnos - na to je bilo i upravljeno moje pitanje - tih snaga
2 u Saborskom prema Plaškom, eventualno prema JNA, da li znate nešto o tome?

3 O: Tada Saborsko postaje ozbiljno uporište, ima već oko 400 ljudi pod
4 naoru... oružjem. Imaju, znači, sve to što sam pobrojao od artiljerije,
5 raspoređuju se duž te komunikacije i na svim tačkama prema Ličkoj Jesenici.

6 P: Kada kažete da se ti ljudi u Saborskom raspoređuju duž komunikacije i
7 na svim tačkama, na koje tačke mislite? Da li te tačke imaju imena ili oznake
8 neke?

9 O: Mislim na tačke koje su dominantne, u ovom slučaju radi se o Boriku i
10 radi se o Sivniku. To su ta dva dominantna visa između Saborskog i Ličke
11 Jesenice, koje posjeduju i utvrđuju, a po dubini - i to znam iz prve ruke, jer
12 sam vršio izviđanje; po dubini, znači, Saborsko je dugačko selo, nekih od
13 Saborskog do Kuselja, pa... ima nekih 6 kilometara - uz komunikaciju kopaju
14 bunkere, prave rovove sa natkrivkom od trupaca, od stabala, znači, pripremaju se
15 za ozbiljnu obranu.

16 P: Da li je bilo sukoba između JNA i tih snaga u Saborskom do novembra
17 meseca, pre novembra meseca 1991. godine?

18 O: Sukoba sa JNA, odnosno, gađani su objekti JNA kad je gađan i sam
19 Plaški; prvi put u septembru mjesecu 1991., a ozbiljan napad je počeo upravo u
20 novembru 1991., na kasarnu u Ličkoj Jesenici.

21 P: Hvala. Kažete da je do sukoba došlo tako što su snage iz Saborskog
22 gađale Ličku Jesenicu, kasarnu, i Plaški? Jesam Vas dobro razumeo, i Plaški su
23 gađali?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Iz Saborskog nisu mogli da gađaju Plaški, pošto je Plaški udaljen od
2 Saborskog više nego što je domet onoga što su oni imali, ali su nas gađali iz
3 rejona Kapele, sa Modruše [fon.], iz pravca, znači, Josipdola i Ogulina.

4 A iz Saborskog je... postoji izvanredna vidljivost, znači, pošto opet
5 spominjem da su nadmorska visina je veća nego u Ličkoj Jesenici, i vidi se
6 direktno kasarna Lička Jesenica, a snage koje su gađale kasarnu su gađale iz
7 rejona Lipica, Stajnice i Glibadola. Nisu imali optičku vidljivost, pa su iz
8 Saborskog navodili vatru na Ličku Jesenicu, jer je kasarna pogođena sa preko 200
9 projektila, i to, znači, tačno pogođena, bez ikakvih promašaja i vatra je
10 prenošena po dubini, tako da je pogođena ambulanta u Ličkoj Jesenici, koja je
11 bila jasno obeležena crvenim krstom i tom prilikom je poginula medicinska sestra
12 Javorka Vukelić, a teško je rađen... ranjena Grba Dušanka.

13 P: Gospodine Medakoviću, Vi ste stanovnik Plaškog i živite u Plaškom, a
14 govorite o napadu na kasarnu u Ličkoj Jesenici i o prenosu vatre. Kažete, vatrom
15 je rukovođeno iz Saborskog. Otkud Vam ti podaci? Kako to znate?

16 O: Ja sam u to vreme bio na licu mesta. 'Nači, negde oko 4., početak
17 novembra, ta neuralgična tačka koja se zove Glibadolski križ, to je raskrsnica
18 puteva na Kapeli, koji vodi jed... desno se ide za Glibadol, pravo se ide za Dabar
19 ili za Javornik, a do... kad se dolazi iz pravca Ličke Jesenice. Tu je bila naša
20 straža i napadnuta je jačim snagama. Tom prilikom su ranjena dvojica ljudi i
21 povukli su se.

22 I onda sam ja vodio grupu koja će ponovo da posjedne tu komunikaciju,
23 saobraćajnicu. I onda smo upali direktno, znači, u tu vatru kojom je gađana
24 kasarna Lička Jesenica i sukobili smo se sa snagama koje su krenule u
25 pješadijsko osvajanje kasarne Lička Jesenica.

26 Komandovô sam grupom koja je, znači, išla na ponovno osvajanje tog
27 Glibadolskog križa.

28
29
30

1 P: Govorite da je to bilo 4.11.1991. godine i da su snage napadale
2 kasarnu u Ličkoj Jesenici, direktno. Čije snage su napadale kasarnu JNA u Ličkoj
3 Jesenici?

4 O: To su snage hrvatskog MUP-a i Zbora narodne garde.

5 P: Hvala. Da li je tom prilikom kasarna u Ličkoj Jesenici zauzeta?

6 O: Borbe su trajale više dana, kasarna je obranjena, zahvaljujući upravo
7 pomoći iz Plaškog. Poginuli su... poginuo je vojnik, mislim da se zvao Željko -
8 neko hrvatsko prezime, Gajšak ili tako, i bio je Hrvat po nacionalnosti, aktivni
9 vojnik, poginuo je. I ranjeno je još nekoliko. A sa hrvatske strane poginuo je
10 isto jedan vojnik, kojeg sam ja lično vidio; bio je, znači, u maskirnoj
11 uniformi, ovaj, i stradao je verovatno od nekog oružja velikog kalibra, nije se
12 mogao razaznati, nismo ga identifikovali. Tu je i sahranjen, pored pruge u
13 Ličkoj Jesenici. Tako, ako -

14 P: Hvala Vam. Molim Vas, opisali ste da ste u...učestvovali u tom sukobu,
15 4.11.1991., kod kasarne u Ličkoj Jesenici. Kako ste utvrdili da je vatra
16 navođena na kasarnu - dakle, ta artiljerijska vatra na kasarnu - od strane
17 hrvatskih snaga iz rejona Saborskog?

18 O: Te snage iz Saborskog ne samo da su navodile vatru, nego su i napale
19 kasarnu sa druge strane, prugom. 'Nači, došle su i prilikom odlaska - znači,
20 odbijeni su, odbijen je taj napad - prilikom povlačenja u Saborsko, prošli su
21 pored zaseoka Vukelić Poljana, to je deo Ličke Jesenice najbliži Saborskom. Tad
22 je na pragu svoje kuće ubijen Vukavić /u engleskom transkriptu: Vukalić/ Branko
23 /nerazgovjetno/.

24

25

26

27

28

29

30

1 Time su se hvalili, to opet znamo iz priča zarobljenih hrvatskih
2 vojnika, hvalili su se kako su, eto, ako nisu uspjeli zarobiti... osvojiti
3 kasarnu, bar ubili jednog četnika. Taj "četnik" je imao preko 50 godina i išao
4 je da obiđe stoku u svoju štalu. 'Nači, nije bio ni na kakvom vojnom položaju,
5 nego na pragu svoje kuće.

6 A u to vreme -

7 P: Hvala Vam, hvala Vam. Postaviću Vam direktno pitanje. Da li je Vama
8 poznato da li je JNA u novembru mesecu 1991. godine preduzimala neku akciju na
9 odbrani svojih objekata, na deblokadi puteva u tom području?

10 O: Pa, JNA se tad i sama nalazi na tom području u teškoj situaciji i oni
11 su potpuno blokirani.

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor. Prigovaram na sugestivno
13 pitanje, ovo posljednje pitanje.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To je prigovor, prigovor je da ste
15 postavili sugestivno pitanje.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja nemam taj utisak, ali da... da bi izbegli
17 svaki problem, ako dopuštate, preformulisaću pitanje. Mislím da je to
18 najcelishodnije, ne bih želeo da postavim sugestivno pitanje. Ako ste saglasni,
19 da preformulišem pitanje?

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Slažem se, ali Vas upozoravam da
21 svjedok već zna odgovor na pitanje, s obzirom na sugestivnu prirodu pitanja koje
22 ste postavili. Izvolite, preformulirajte pitanje.

23 G. MILOVANČEVIĆ:

24 P: Da li Vam znači nešto pominjanje imena gospodina Čedomira Bulata,
25 pukovnika JNA, svedoče?

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, lično sam ga poznavao.
- 2 P: Kako ste ga upoznali, odnosno, u kom povodu ste ga upoznali?
- 3 O: Upoznao sam ga prvi put kad su bivši, znači, komandant te kasarne,
4 Bruno Pecirep, koga sam već spominjao, i komandant kasarne u Plaškom, Gače
5 Ivica, koji su obojica bili Hrvati, ja sam ih sproveo na vojni poligon, jer im
6 je bila ugrožena bezbednost, radi izjava koje su davali u javnosti, posebno
7 Bruno Pecirep. I tad sam ih odveo u komandu armije, garantujući im bezbednost i
8 predao sam ih upravo pukovniku Čedi Bulatu. Tad sam ga upoznao, lično. Bio je
9 pukovnik, mislim da je tad bio načelnik operativnog odelenja, al' nisam siguran.
- 10 P: Gde se on tada nalazio?
- 11 O: Nalazio se na vojnom poligonu Slunj.
- 12 P: Da li Vam pominjanje Taktičke grupe 2 JNA znači nešto?
- 13 O: Znači. Znam da je Taktičkom grupom 2 komandovô Čedo Bulat, i znam da
14 je Taktička grupa 2, da tako kažem, bila najstarija komanda na...na terenu kojoj
15 smo svi bili potčinjeni.
- 16 P: Da li nam možete reći kada je ta Taktička grupa 2 se pojavila na tom
17 terenu? Kažete: "svi smo joj bili potčinjeni"; zato pitam kad se na tom vašem
18 terenu, ili na kom se terenu pojavila?
- 19 O: To je upravo bilo vreme kad je počela ozbiljna saradnja između
20 Teritorijalne obrane iz Plaškog i jedinica JNA, na obrani kasarne u Ličkoj
21 Jesenici. 'Nači, to je neki početak novembra mjeseca 1991. godine, sigurno tada,
22 a možda i ranije.
- 23 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih da na monitoru pogledamo jedan dokument sa
24 liste 65ter Tužilaštva, koji nosi oznaku 1246.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Pre nego što se ovaj dokument pojavi na monitoru, možete li nam,
2 gospodine Medakoviću, reći: Taktička grupa 2, dakle, kojoj vojsci je pripadala?
3 Sastavni deo koje armije je bila?

4 O: 'Nači, Jugoslavenska narodna armija, 5. armijska oblast, ili 5.
5 armija, zagrebačka.

6 P: Hvala. Sada se pred Vama na monitoru nalazi jedan dokument, molim da
7 ga pogledate.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Zamolio bih da se vidi sam vrh, gornji levi ugao
9 dokumenta. Hvala.

10 P: Možete li nam pročitati, u levom gornjem uglu, tekst koji je pred
11 Vama?

12 O: "Komanda 5. vojne oblasti, strogo poverljivo, broj, 23.10.1991.
13 godine."

14 P: Ispod toga postoji jedan naslov, kratak; možete li nam pročitati šta
15 u njemu piše?

16 O: "Formiranje TG 2, naređenje."

17 P: Gospodine Medakoviću, pročitali ste to kao "formiranje TG 2". Možete
18 li nam to reći kompletnim rečima, šta bi... šta to za Vas znači, da li ima -?

19 O: Taktička grupa 2.

20 P: Hvala Vam.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih da, ispod ovoga teksta, u...u pri dnu strane,
22 pogledamo tačke 2 i 3 naređenja. Tačke 2 i 3. E, hvala Vam.

23 P: Da nam... pročitajte nam tekst tačke 2 i 3 naređenja.

24 O: "Komandu Taktičke grupe 2 formirati od starešina iz sastava komande i
25 jedinica 5. vojne oblasti, po spisku u prilogu ovog naređenja. Za komandantna...
26 za komandanta Taktičke grupe 1 određuje se pukovnik Bulat Čedomir, načelnik
27 odeljenja za operativne poslove."

28 P: To je tačka 2, je l' tako?

29 O: Da.

30 P: Pročitajte nam tačku 3 naredbe.

1 PREVODITELJ: Molimo da, radi prevoditelja, malo usporite.

2 G. MILOVANČEVIĆ: Oprostite, izvinjavam se prevodiocima, zaista žurimo.

3 O: "Zadatak komande Taktičke grupe 2 je da objedini dejstva jedinica

4 Jugoslavenske narodne armije na poligonu Slunj i jedinica Teritorijalne obrane

5 Veljun i Plaški, u zoni odgovornosti. Slunj, Veljun, Perjasica, Primišlje,

6 Plaški, Grabovac, Koranski Leskovac, Cetingrad. Taktička grupa 2 -"

7 P: Hvala, dovoljno je. Hvala Vam. Hvala Vam, dovoljno je.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih da pogledamo stranu 2 ovog dokumenta - inače,

9 dokument ima samo dve strane - da vidimo ko je u potpisu, ako to možete da

10 pročitate. Dakle, na B/H/S-u to je 7806, e.

11 P: Da li možete razaznati pečat i potpis, u donjem desnom uglu?

12 O: Piše: "Komanda," ne vidim broj, "vojne oblasti", to vidim na pečatu,

13 a piše... ako možete malo... "general pukovnik Života Avramović", ako sam dobro

14 vidio.

15 P: Hvala Vam. Gospodine Medakoviću, malopre ste rekli da ste Taktičkoj

16 grupi 2 bili svi potčinjeni. Mislili ste na Taktičku grupu 2 JNA, je l' tako?

17 O: Tačno tako. Ovaj, već je tada i ona jedinica kojom sam ja komandovao

18 ugrađena u brigadu Teritorijalne obrane Plaški. 'Nači, jedinica je rasformirana

19 kao takva, više nije postojala kao jedinica za posebne namjene, nego su delom

20 pripadnici te jedinice prebačeni u aktivni rezervni sastav policije, a ostatak

21 je ugrađen u brigadu TO, teritorijalno kako su stanovali, po mjestu stanovanja.

22 Ta naša više nije bio... znači, ja sam spominjao da je formiran 1.07.

23 odred, od 1.09. il' od početka pr... devetog mjeseca već imamo brigadu

24 Teritorijalne obrane Plaški, sa tri bataljona pešadijska.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je Vama poznato kakav je bio odnos JNA prema toj te... brigadi
2 Teritorijalne odbrane Plaški i prema drugim jedinicama Teritorijalne odbrane na
3 tom području?

4 O: Poznato mi je da je, po tadašnjem zakonu, jedinom važećem, JNA i TO
5 su bile oružane snage, s tim da je JNA imala komandu direktnu, najstariji...
6 znači, najstariji po činu starješina i komanda su imali komandu nad
7 Teritorijalnom obranom i nad milicijom u ratu.

8 P: Hvala Vam.

9 O: To je nešto što je bilo opštepoznato.

10 P: Hvala Vam.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, predlažem da ovaj dokument uvedemo kao
12 dokument Odbrane.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja u spis kao dokazni
14 predmet Obrane. Molim da mu se dodijeli broj.

15 GĐA SEKRETAR: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo je dokazni predmet
16 broj 960.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

18 G. MILOVANČEVIĆ: Samo jedan sekund, časni Sude, oprostite.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Uzmite vremena koliko Vam treba.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

21 P: Možete li nam, gospodine Medakoviću, reći - Vi ste videli sada jedno
22 naređenje za formiranje kom... Taktičke grupe 2, to je naređenje iz 5. vojne
23 oblasti JNA - da li Vam je poznato da li je to naređenje realizovano u
24 stvarnosti i ko je ušao u sastav Taktičke grupe 2, ako je to realizovano?

25 O: Znam da je realizovano. Znam da je pukovnik Bulat postao komandant te
26 taktičke grupe i znam da je naša brigada ušla u sastav i da su postali praktično
27 direktno podređeni pukovniku Bulatu.

28 P: Hvala Vam. Rekli ste: "Naša brigada je ušla u sastav i postala je
29 direktno podređena."

30

1 Vaša brigada - koja brigada, da ne bude zabune, molim Vas?

2 O: Brigada Teritorijalne obrane Plaški.

3 P: Da li Vam je poznato da li je Taktička grupa 2 izvodila neka dejstva
4 na tome području, u novembru, krajem godine 1991. godine?

5 O: Poznato mi je da je došlo naređenje da se izvrši deblokada Plaškog -
6 čitave, znači, naše opštine - i vojnih objekata, razbijanjem ustaškog uporišta u
7 Saborskom.

8 P: Možete li nam reći ko Vam je preneo to naređenje i možete li nam
9 objasniti, prethodno, šta znači Vaša... ovaj deo Vaše rečenice: "ustaškog uporišta
10 u Saborskom"? Prvo nam taj deo odgovorite, molim Vas.

11 O: Ja moram nazvati tako to uporište, jer neposredno pre izdavanja tog
12 naređenja desio se strašan incident na up... na tom Glibadolskom križu, puno puta
13 spominjanom, gde su masakrirana trojica ljudi iz Plaškog; to je bilo u sklopu
14 napada na kasarnu Lička Jesenica. To je -

15 P: Mogu li Vas -

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite, svjedoče. Postavljeno Vam
17 je sljedeće pitanje: Zna li da li je Taktička grupa 2 provela, imala kakva
18 dejstva na tom području u novembru, krajem 1991.? Vi ste nam govorili o
19 naređenju, ali odgovorite nam sa da ili ne. Je li Taktička grupa 2 provodila
20 kakva dejstva na tom području u novembru 1991.? Želim samo jednu riječ od Vas,
21 da ili ne - ili: ne znam.

22 SVJEDOK: /nečujno/ ...sudija. Da.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Slušajte pitanja i
24 pokušajte odgovoriti na pitanja.

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ:

2 P: Rekli ste da jeste sprovodila dejstva i objasnili ste da je cilj tih
3 dejstava, parafraziram Vaše reči, bio... bilo "uništenje ustaških snaga u
4 Saborskom". Pitanje je moje bilo prethodno, zašto koristite termin "ustaške
5 snage u Saborskom"? Vrlo kratko. Pomenuli ste Glibadolski križ, pa ste tu bili
6 prekinuti.

7 O: Upravo prvi put sam upotrebio taj izraz. Mislim da je to bila
8 prelomna tačka u...u razmišljanju svih nas iz Plaškog, jer svi smo se osvjedočili
9 kakve su to snage nakon masakra koji se desio na Glibadolskom križu. Tada se -

10 P: Hvala, oprostite. Da li to znači da Vi zbog masakra na Glibadolskom
11 križu snage u Saborskom označavate kao ustaške snage?

12 O: Ja sam dosad govorio o hrvatskim snagama, o MUP-u, o Zboru narodne
13 garde. Međutim, nakon onog što sam vidio lično, na terenu, kako dejstvuje taj
14 MUP i ta Garda, "ustaše" je za njih preblag naziv.

15 P: Hvala Vam. Možete li nam najkraće reći šta ste to našli na
16 Glibadolskom križu zbog čega koristite takav rečnik?

17 O: Znači, prilikom oslobađanja te komunikacije do Glibadolskog križa -

18 P: Samo datum recite.

19 O: Mislim da je to bilo 7. ili 8., početkom novembra; znači, u sklopu
20 tog napada na kasarnu Lička Jesenica, koji je trajao tri dana.

21 Prilikom ponovnog zauzimanja te raskrsnice Glibadolski križ, videli smo
22 jednu svežu humku zemlje, nagnutu utovarivačem, poznao se trag buldožera. Pošto
23 nismo imali nikakav alat uz sebe, razgrnuli smo rukama.

24

25

26

27

28

29

30

1 Na vrhu te hrpe bile su lešine dva konja, a pored je bila olupina od
2 malog auta "Fičo", verovatno... ne znam kako ćete prevesti - to je jedan mali auto
3 koji se proizvodio u Srbiji - izbušenih guma, razbijenih stakala, i u njemu smo
4 našli ljudsko uvo odsječeno. To nam je bio trag da su vjerovatno ubijeni oni
5 koji su bili u tom vozilu. Pored "Fiće" bio je i traktor sa malom prikolicom,
6 takođe izrešetan i izbušen.

7 U toj hrpi zemlje, ispod konjskih lešina, izvukli smo tijela trojice
8 ljudi, Petrović Bogdana, Šušnjar Milana i Šušnjar Bogdana.

9 P: Hvala Vam. Pomenuli ste trojicu ljudi. Koje su nacionalnosti bili ti
10 ljudi?

11 O: Svi su bili Srbi. Petrović Bogdan je svojevremeno pripadnik bio te
12 jedinice kojom sam ja komandovô i toga dana je na civilnim pantalonama imao i
13 gore bluzu sa oznakom "Milicija Krajina". A ova dvojica su bila u civilnom
14 odelu.

15 P: U kakvom stanju su bili ti ljudi? Kažete, bili su mrtvi ispod lešina
16 konjâ. Šta ste Vi utvrdili?

17 O: 'Nači, to uvo...

18 P: Najkraće.

19 O: ...uvo koje smo našli u "Fići" pripadalo je pokojnom Petrović Bogdanu.
20 Oko jedne noge bio mu je svezan jedan kožni kaiš, kojim se vode konji. Za taj
21 kaiš je bio okačen za drvo i na sebi je imao - poslije smo to izbrojali ja i
22 doktor Živko Vrcelj [fon.] u školi u Lič... u...u Janjoj Gori - preko 40 uboda
23 nožem, najviše u genitalije. Znači, praktično bio je živ kastriran, tako mi je
24 rekao doktor. On je znao već na osnovu čega to kaže.

25 P: Dakle -

26 O: To je bio Bogdan Petrović.

27

28

29

30

1 P: Oprostite.

2 O: Sljedeći je bio Šušnjar Milan, zvani Mijak. Njemu je još na licu
3 mjesta, znači, o... imô je veliki prsten, poznavao sam ga lično, veliki prsten
4 pečatnjak na prstu. Taj prst mu je o'sječen da bi mu se skinô taj prsten, a
5 druga ruka mu je bila potpuno odsječena. I on je isto tako bio mrcvaren.

6 A treći, Šušnjar Bogdan, je u nesreći imao sreću da je poginuo izgleda
7 još u traktoru od...od dejstva ručnog bacača.

8 P: Gospodine Medakoviću, Vi ste rekli da ste te ljude našli mrtve ispod
9 lešina konja. Na osnovu čega ste - dali ste delom odgovor - na osnovu čega ste
10 utvrdili način njihovog stradanja o kome sada govorite?

11 O: Znači, sklonili smo rukama zemlju. Bilo nas je tu oko 30, pripadnici
12 uglavnom te policije. Bio je tu i Dušan Latas. Uklonili smo zemlju rukama i
13 odvukli smo te konje nekako i onda smo ljude, njihove leševe, prevezli, znači,
14 u...u Janja Goru, to je jedno mjesto pored - pošto su oni odatle, iz tog su kraja
15 - u školu. Stavili smo ih u drvene sanduke i pozvali smo doktora, koji je tad
16 bio u Plaškom hirurg.

17 I, ovaj, tad smo razrezali odeću, ono što je bilo, da vidimo kakve rane
18 imaju ti ljudi. Ja sam to i naslikao, to izvlačenje; postoje tri *Polaroid*
19 snimka, ja se nadam da ću ih pronaći, pošto su ostali u Centru za...za
20 istraživanje ratnih zločina u Beogradu, nadam se ćemo ih pose... naći, pa ih
21 poslati ovom Sudu.

22 P: Hvala Vam. Govorili ste da je Taktička grupa -

23 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Samo trenutak, gospodine
24 Milovančević. Možemo li da se uvjerimo da imena te tri žrtve budu tačno zapisana
25 u našem transkriptu. Jedno ime nije ranije dobro shvaćeno.

26 To su, dakle, Petrović Bogdan, zatim Milan - kako je bilo prezime?

27 SVJEDOK: Šušnjar.

28

29

30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Šušnjaš.
2 SVJEDOK: Šušnjar, r zadnje.
3 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Šušnjar. A treći? Možete li nam reći
4 ime treće žrtve?
5 SVJEDOK: /prijevod engleskog transkripta: "Također Šušnjar, a ime je
6 Bogdan."/
7 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Time je to završeno.
8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak. Gospodine
9 Milovančević, da li to znači da imamo dva Šušnjara i dva Bogdana? Jedan je
10 Petrović Bogdan, a drugi je Bogdan Šušnjar?
11 G. MILOVANČEVIĆ: /nečujno/ ...imena ista, Bogdan Petrović i Bogdan
12 Šušnjar, a ovaj drugi Šušnjar je Milan, po imenu. Dakle, Milan i Bogdan Šušnjar
13 i Petrović Bogdan. To su tri žrtve.
14 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Pre nego što produžite, ja
15 takođe imam jedno pitanje koje bih željela da postavim.
16 Na kojoj osnovi je zaključeno da to uho koje je pronađeno pripada
17 Bodanu, ovom prvom Bogdanu, Bogdanu Petroviću?
18 SVJEDOK: To područje, 'nači, ta raskrsnica bila je pod kontrolom
19 Hrvatske nekih dva dana, i taj "Fićo", to je jedan mali auto koji se proizvodio
20 u Srbiji i bio čest tamo, je pripadao tom Petroviću i to je bio prvi trag.
21 Znači, pored sjedišta... kroz prozor, verovatno - tako smo mi zaključili, nekom
22 analizom - kroz prozor mu je o'sječeno uvo prilikom samog presretanja, jer je
23 nađeno pored vozačkog sjedišta, u prostoru između sjedišta i vrata. A poslije
24 smo vid'li, kad smo ga izvukli, da jedino na njegovom... jedino na njegovom tijelu
25 nedostaje uvo.
26 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala lijepo, gospodine.
27
28
29
30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Dok postavljamo pitanja u vezi s
2 tim, mogu li Vas ja pitati dvije stvari? Prvo, ko je bio ljekar sudske medicine
3 kog ste pominjali?

4 SVJEDOK: Teško se može govoriti da je ljekar sudske medicine. To je
5 specijalista hirurg, doktor Vrcelj Živko, koji je tad bio kod nas lekar, znači,
6 u tom našem domu zdravlja. Nismo imali uslova da sprovedemo jednu sveobuhvatnu
7 istragu o tom zločinu.

8 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala. A drugo -

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kako je ime, molim Vas ponovite ime?

10 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Živko... Molim Vas, ponovite ime.

11 SVJEDOK: Živko Vrcelj, Vrcelj Živko. Sada je lekar u Sremskoj Mitrovici,
12 u Srbiji.

13 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala. A druga stvar je, Vi ste
14 ranije primijetili da je to bilo prvi put da ste upotrijebili riječ "ustaša". Da
15 li se sjećate, to ste rekli prije pet minuta? Šta ste pod tim mislili, kad ste
16 rekli: "To je bilo prvi put da sam upotrijebio riječ 'ustaša'."? Ne sada, već
17 ste mislili u to vrijeme, kada ste pronašli tu scenu? Da li sam Vas ja dobro
18 shvatio?

19 SVJEDOK: Rekao sam da sam prvi put na ovom svedočenju upotrebio, povodom
20 tog događaja, prvi put sam upotrebio riječ "ustaša". A inače, rekao sam da je
21 toj do... da je to događaj koji nas je jako podsjetio na ono što se dešavalo.

22 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

24 Gospodine Milovančević, možete nastaviti.

25 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

26

27

28

29

30

1 P: Odgovorili ste potvrdno na pitanje da li je Taktička grupa 2
2 dejstvovala na tom području. Kada je to bilo i da li ste Vi imali nekakve veze
3 sa njenim dejstvom?

4 O: 'Nači, nakon što je odbranjena kasarna Lička Jesenica, upoznat sam od
5 strane komandanta bataljona, u čijoj je zoni odgovornosti bila Lička Jesenica,
6 to je Grba Bogdan, da je stiglo naređenje za napad, odnosno, za deblokadu putne
7 komunikacije radi izvlačenja tog goriva. Rekli smo da se tu radi o 7.000 tona,
8 jer je JNA u... ostala bez goriva, pošto je drugi magacin koji je bio južnije, niz
9 istu tu prugu, u Ramljanima, pao već u ruke Hrvatima i to je bio jedina rezerva
10 goriva kojom je tad 5. armija raspolagala.

11 Došlo je urgentno naređenje za napad za oslobađanje komunikacije koja
12 prolazi kroz Saborsko.

13 P: Hvala Vam.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih da za momenat na monitoru pogledamo *exhibit*
15 broj 108, ina...inače sa liste Tužilaštva 65ter, 1248. To je operativni dnevnik
16 Taktičke grupe 2.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dok čekamo da se pojavi taj dokazni
18 predmet, da li bi svjedok mogao da odgovori da li je on zaista učestvovao u toj
19 operaciji sa Taktičkom grupom 2? To je bio dio Vašeg pitanja, a nisam čuo da je
20 on odgovorio.

21 G. MILOVANČEVIĆ:

22 P: Postavio sam Vam pitanje, da li ste Vi učestvovali u toj akciji
23 Taktičke grupe 2?

24 O: Da. Lično sam komandovao jednom četom.

25 P: Ko je komandovô celom tom akcijom, pri dejstvu na Saborsko? Da li Vam
26 je poznato?

27

28

29

30

1 O: Pukovnik Čedomir Bulat je komandovô čitavom operacijom.

2 P: Objasnili ste da ste Vi komandovali jednom četom. Ko je činio tu
3 četetu?

4 O: Tu četetu je činila... aktivni sastav policije, rezervna policija,
5 nekoliko dobrovoljaca iz jedinica koje nisu bile na tom pravcu - 'nači, iz
6 Bataljona 1 i 2, koji su bili u pravcu Josipdola - i neki borci koji su bili u
7 toj mojoj jedinici za specijalne namene, pa su poslije prebačeni u brigadu
8 Teritorijalne obrane.

9 Otprilike, bilo nas je oko 60, nije to bila prava četa, u pravom smislu
10 te reči.

11 P: Kažete... Pre nego što pređemo na ovaj dokument, samo još jedno
12 pitanje.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Izvolite, časni Sude?

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koja je bila specijalna svrha? Šta je
15 to jedinica sa... specijalna jedinica ili sa posebnom namjenom?

16 SVJEDOK: U prvom delu svedočenja rekao sam da je od grupe ljudi koji su
17 išli na obuku u Knin formirana jedinica za specijalne, za posebne namjene; da je
18 ne povezujemo sa nekom drugom jedinicom koja se tako zvala. Znači, iz Plaškog,
19 isključivo od ljudi iz Plaškog, kojom sam ja komandovô do 1.09.1991. godine.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dakle, kada govorite o jedinici sa
21 posebnom namjenom u ovom kontekstu, mislite na ljude koji su prošli obuku u
22 Kninu, odnosno u Golubiću?

23 SVJEDOK: Tačno.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

25 Možete nastaviti, gospodine Milovančević.

26 G. MILOVANČEVIĆ: /nečujno/ ...žda pre pauze samo dva kratka pitanja, da
27 bismo zaokružili ovu temu.

28

29

30

1 P: Rekli ste da je pukovnik Bulat bio komandant Taktičke grupe 2, da ste
2 Vi komandovali Vašom jedinicom. A ko je Vama... da li ste Vi imali neposredno
3 pretpostavljenog starešinu?

4 O: U okviru ove operacije, neposredno je bio pretpostavljeni komandant
5 bataljona, Grba Bogdan.

6 P: Hvala Vam.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ako ne grešim, u 17.15h je vreme za pauzu.
8 Sad, ja sam nešto nesiguran da li je to ovaj trenutak, ali ako jeste, onda bi
9 mogli da pođemo na pauzu.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste, odista. Napravićemo sada pauzu
11 i vratićemo se u petnaest do šest.

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

13 ... Početak pauze u 17.15h

14 ... Sjednica nastavljena u 17.45h

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim. Izvolite sjesti.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Dozvoljavate da nastavim, časni Sude?

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, da, gospodine Milovančević. Već
19 sam to rekao. Možda sam to rekao tiho, ali mislio sam da su ovi mikrofoni toliko
20 jaki da me čujete iako ne vičem.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja nisam stavio slušalice, moja je
22 omaška bila, greška.

23 P: Gospodine Medakoviću, na monitoru se nalazi jedan dokument koji... za
24 koji ću Vas zamoliti da pogledate njegove tačke, na ovoj prvoj strani. To je
25 operativni dnevnik Taktičke grupe 2, takav je nas...naslov dokumenta.

26 Skrenuću Vam pažnju na tačku pod rednim brojem 3, redni broj 3. Pored te
27 cifre 3, u ovoj vertikalnoj koloni, stoji oznaka: Slunj.

28
29
30

1 Dakle, to je kolona koja označava, prema ovom vrhu š... koji postoji gore: Mesto,
2 datum i vreme. Dakle, Slunj, ispod toga je datum 5.11.1991. godine.

3 Pošto je u...u pitanju rukom pisani tekst, dopustite, pratite š... to što
4 imate na monitoru, ja ću Vam pročitati, pa ćete mi reći da li sam Vam pročitao
5 ono što tu piše. Stoji sledeće - dakle, 5.11.1991., oko 22.00h je to zabeleženo,
6 na sledeći način: "Oko 18.00h, iz rejo... reona Glibadolskog križa, snage ZNG-a i
7 MUP-a otpočela su dejstva po SKPG, Lička Jesenica. Dejstvo... dejstva su trajala
8 do 22.00h. Snage neprijatelja dejstvovala su i iz reona Alana i Velikog Sivnika.
9 Na vatru je odgovoreno dejstvom artiljerije sa 26 granata."

10 Da li vidite taj tekst pred Vama, gospodine Medakoviću?

11 O: Da, jasno, jasno.

12 P: Hvala Vam. Ovde se govori o dejstvu po SKPG Lička Jesenica. Da li nam
13 možete reći šta je, po Vašem mišljenju... šta ovo označava, ova skraćenica "SKPG"?

14 O: Ova skraćenica označava "skladište pogonskog goriva". JNA je inače
15 volila da koristi takve skraćenice u... radi skraćivanja tekstova.

16 P: Hvala Vam.

17 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Ja sam htio da kažem,
18 to je SKPG, a onda u prevodu se pojavila se oznaka da je došlo do greške u
19 originalu, očigledne. Sada mislim da to možemo da pojasnimo. Dakle, SKPG, a ne
20 SKLG.

21 G. MILOVANČEVIĆ:

22 P: Dakle, gospodine Medakoviću, ova -

23 PREVODITELJ: Mikrofon za gospodina Milovančevića.

24 G. MILOVANČEVIĆ:

25 P: Oprostite. Ova skraćenica SKPG glasi upravo ovako kako sam pročitô,
26 je l' tako? SKPG, je l' tako?

27

28

29

30

1 O: Tačno. I ta slova znače "skladište pogonskog goriva".

2 P: Dakle, ovo su početna slova ovih reči, skladište pogonskog goriva, na
3 srpsko... na B/H/S-u, je l' tako?

4 O: Tačno.

5 P: Hvala. Molim Vas da sada s... pogledamo ovu tačku 4 ovog operativnog
6 dnevnika. Ona je na samom dnu, ja ne znam na kom je na engleskom, koja je to
7 strana, ali najlakše će biti da vezujemo za ovu rednu oznaku 4 i datum,
8 7.11.1991.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mislim da ćete moći to da pronađete.

10 P: Ovde piše: "Po kasarni - u zagradi stoji - (SKPG, Lička Jesenica) i
11 snagama TO Plaški otvarana je vatra iz MB i *Browning*-a od strane snaga Zengi iz
12 reona Saborsko," mislim da ovde piše "Južni vrh, Božin Vrh i drugih pravaca." Da
13 li to vidite?

14 O: Vidim, ovo "Južni vrh" ne bih se s Vama složio da je južni, ali...

15 P: Neki drugi, je li, možda nisam dobro pročitao, je l' tako?

16 Molio bih da pogledamo sada sledeću oznaku, to je strana na B/H/S-u
17 7798. Ona nosi redni broj 5, dakle, listamo dalje ovaj tekst. Opet je datum
18 7.11.1991., kao mesto je označeno Lička Jesenica, a sat je 02.50h, znači, kasni
19 noćni sati ili rani jutarnji sati. Pored tog datuma, 7.11., piše: "Trpe jaku
20 vatru iz Saborskog i Glibadola po kasarni."

21 Da li vidite taj tekst?

22 O: Tačno, vidim.

23 P: Dalje, u rubrici 6, takođe stoji Lička Jesenica i 7.11.1991., i onda
24 ima više oznaka sati, 16.30h, 16.00h, 16.45h, 17.00h i 20.00h.

25

26

27

28

29

30

1 Pročitacu Vam ovu početnu rečenicu, gore. Kaže: "Veoma jak napad na
2 kasarnu Lička Jesenica od strane ZNG-a." Ispod toga piše: "Otvorena vatra iz
3 artiljerijskih oruđa 130 milimetara po rejonima Kapela," - valjda Mala Kapela -
4 "Glibadolski Križ, uvala Veletna [fon.] Draga." Da li to vidite?

5 O: Vidim, s tim da je ovo Vrletna Draga.

6 P: Vrletna Draga, hvala Vam.

7 U koloni 8, to je takođe... nosi o...ovu oznaku Lička Jesenica, u rednom
8 broju 8, pod oznakom 20.00h, piše: "Jedan vojnik poginuo."

9 Da li vidite taj detalj?

10 O: Da.

11 P: U sledećoj kolo... sledećoj cifri, 9, postoji oznaka: "Slunj, 8.11." i
12 ispod toga sat, "10.45h".

13 Ja inače molim za izvinjenje prevodiocice i moliću ih da me opomenu
14 ukoliko žurim. Nastojim da budem spor, ali možda žurim.

15 Piše: "Helikopterom prevezeni posmrtni ostaci vojnika Gajšak Željka."

16 Da li vidite taj tekst?

17 O: Da.

18 P: Svi ovi podaci se odnose na kasarnu Lička Jesenica i na napade
19 hrvatskih snaga na tu kasarnu. Jeste li Vi o tome govorili nama, kada ste
20 pričali da ste lično učestvovali u odbrani te kasarne Lička Jesenica, od 4. do
21 7.11.?

22 O: Tačno o tome.

23 P: Vi ste rekli i da je jedan vojnik JNA poginuo; čak ste mu pomenuli i
24 ime. Je li to ovaj vojnik koji je ovde označen?

25

26

27

28

29

30

1 O: Jeste, lično sam vidio njegovo tijelo i mislim da sam prisustvovao i
2 utovaru u ovaj helikopter.

3 P: Hvala Vam.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Koliko mi je poznato, ovaj dokument sa liste 65
5 /?65ter/ Turž...Tužilaštva je uveden kao dokaz, tako da neću predlagati njegovo
6 uvođenje. Mislim da može sada da se ukloni sa...sa monitora.

7 P: U vezi sa Vašim odgovorima koji su se odnosili na akciju oko
8 Saborskog, u sastavu Taktičke grupe 2, pokazaću Vam jedan dokumenat koji nosi
9 oznaku *exhibit*-a broj 52; inače, to je dokument sa liste Tužilaštva 65ter, 1251.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Dakle, *exhibit* 52. Molim da ga pogledamo.

11 P: Pre nego... pre nego što bliže pogledamo ovaj dokument, Vi ste nam
12 rekli, gospodine Medakoviću, da je u Saborskom bilo dosta ljudi pod or... i
13 okolini, dosta ljudi pod oružjem, dok st... dakle, kako ste ih Vi nazvali,
14 "hrvatskih snaga pod oružjem". Sećate li se toga?

15 O: Da.

16 P: U gornjem levom uglu ovog dokumenta koji je pred Vama, naznačena je
17 komanda iz koje potiče ovaj dokument. Možete li nam pročitati koja je to
18 komanda? U levom gornjem uglu.

19 O: "Komanda 13. K," verovatno znači korpusa. Ovo "IKM" znam da znači
20 "istureno komandno mesto"; "07.11.1991. godine i časova".

21 P: Kome je ovaj dokument upućen? Da li se to može videti iz naslova ovog
22 dokumenta?

23 O: Da. Piše: "Komandi Taktičke grupe 2".

24 P: Ispod toga, kakav tekst piše? Zapovest - kakva je to zapovest?

25 O: "Zapovest za napad -"

26 P: Hvala, dovoljno je.

27

28

29

30

1 U tački 1 ovog dokumenta, stoji tekst koji ću Vam pročitati, da ne bismo
2 gubili vreme: "Snage MUP-a i Zengi Hrvatske u dužem vremenskom periodu vrše
3 utvrđivanje u reonima useka Borik, sela Saborsko, sela Funtana, sela Panjići i
4 Kuselj.

5 Ceni se da je jačina ovih snaga, na ovom prostoru, oko 400 pripadnika
6 paravojnih formacija."

7 Da li to vidite pred sobom, gospodine Medaković?

8 O: Da, da.

9 P: Dalje se u ovoj tački 1 navode tačno lokacije na kojima su te snage
10 raspoređene. Taj Vam tekst neću predočavati. Interesuje me strana 2 ovog
11 dokumenta; to bi bila strana 2 na B/H/S-u, ona nosi oznaku 7774, a to bi bila...
12 to bi bio tekst iza tačke 3.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Ja ovde, na B/H/S-u, ne vidim da stoji oznaka 4, časni
14 Sude.

15 P: To je, dakle, po redosledu tačka 4 ove zapovesti. Ona počinje rečima:
16 "Odlučio sam." Dakle, ispod tačke 3 - tačke 1, 2 i 3 - dolazi tekst koji počinje
17 rečima: "Odlučio sam." Ako ste taj tekst pronašli, ja bi' onda upitao nešto
18 svedoka.

19 Ovde piše, dono... kom... onaj ko je sačinio ovaj dokument: "Odlučio sam: Iz
20 sadašnjih rejona izvršiti pokret jedinica do Lička Jesenica i selo Kuselj i
21 izvršiti napad na pravcima selo Kuselj, Funtana i Lička Jesenica - Saborsko, sa
22 ciljem, uz podršku avijacije i artiljerije, jednovremenim napadom tenkova iz
23 pokreta na pomenutom pravc... na pomenutim pravcima, razbiti i uništiti
24 neprijateljsku formaciju na prostoru Saborsko; sprečiti mu izvlačenje na sever i
25 time definitivno slomiti njegov otpor na ovom prostoru."

26 Da li vidite taj tekst, svedoče?

27

28

29

30

1 O: Da, jasno ga vidim.

2 P: Hvala Vam. U tački 5 ove naredbe stoji naredba koja se odnosi na 5.
3 partizansku brigadu koja treba da, sa oružjem koje je navedeno u ovoj naredbi,
4 iz sadašnjeg rejona vrši pokret pravcem selo Plitvice, selo Sertić [fon.]
5 Poljana, selo Kuselj, i napada pravcem selo Kuselj, selo Funtana, sa zadatkom -
6 pa su tu stavljene dve tačke - energičnim dejstvom tenkova i pešadije razbiti
7 neprijatelja na pomenutom pravcu, spojiti se sa snagama Taktičke grupe 2, i u
8 sadejstvu sa istom potpuno slomiti otpor i ne dozvoliti mu izvlačenje na sever.

9 Ovo je naređenje koje je komanda 13. korpusa izdala komandi Taktičke
10 grupe 2. Vi ste rekli da je za... da ste učestvovali u dejstvu sa Taktičkom grupom
11 2, da biste porazili ustaške snage u Saborskom, sećate li se toga?

12 O: Tačno.

13 P: Da li je Taktička grupa 2 izvršila to naređenje?

14 O: Taktička grupa 2, u potpunosti.

15 P: Hvala Vam. Pogledaćemo sada još jedan dokument. To je *exhibit* broj
16 51; inače, dokument sa liste Tužilaštva 65ter 1257. Zaglavlje na ovom dokumentu
17 je malo nejasno, ali ćemo se mi pozabaviti drugom stranom, tačkama 5 i š..
18 tačkama, oprostite, 3 i 4, na... to je na drugoj strani B/H/S-a. Na B/H/S-u to je
19 oznaka 9991.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Pošto se radi o naredbi koja ima tačke 3 i 4, ja se
21 izvinjavam Sudskom veću, molim da u toj naredbi ovog dokumenta pronađu te tačke
22 3 i 4.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vama ću, ukoliko se može pratiti ovo što Vas pitam, pokazati ovu
2 stranu 99... na stranu 9991. Sam vrh ove strane počinje sa dva pasusa i ništa nam
3 više iz ovog dokumenta nije potrebno. Ovde stoji, kaže: "5. partizanska brigada
4 -"

5 O: Ja se izvinjavam, imam nekakav tekst na engleskom jeziku, koji ne
6 razumijem, na moni...

7 P: Da, trebalo bi da... Malopre je bio na B/H/S-u, pa se sad promenilo.

8 O: Sad je u redu.

9 P: E, sada je taj dokument na B/H/S-u, hvala Vam. Piše sledeće: "5.
10 partizanska brigada izvodi borbena dejstva na pravcu Kuselj, Funtana -"

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se, gospodine
12 Milovančević. Iz kojeg paragrafa sada čitate?

13 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, to je drugi pasus trećeg paragrafa, trećeg
14 paragrafa ove naredbe. Dakle, na prvoj strani se nalazi prvi, drugi i treći
15 pasus, koji je nejasan na B/H/S-u, a treć... treća... treći stav ili treća tačka
16 naredbe ima dva pasusa. Ja sad čitam drugi pasus, pre...pre...pre...pre tačke 4.
17 Dakle, drugi pasus tačke 3, naredbe. Trebalo bi da počinje rečima: "5.
18 partizanska brigada izvodi dejstva."

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja to ne vidim na svom ekranu.
20 Vjerovatno tražim na pogrešnom mjestu. Ako neko to nađe na engleskom, dobro bi
21 mi došla pomoć.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Sad ću ja probati, časni Sude.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančević. Rečeno
24 mi je da je to poslednja rečenica na stranici, kojom počinje stavka 3.

25

26

27

28

29

30

1 Ja jednostavno nisam nigdje našao tu 5. brigadu, ali rečeno mi je gdje se nalazi
2 rečenica.

3 I vidim da se ta rečenica može pročitati i govori se o: "...izvodi borbena
4 dejstva na pravcu Kuselj-Funtana-Saborsko, sa zadatkom razviti snage u pravcu
5 dejstva u rejonu Saborsko." Da li je to to?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, tako je. Ja sam to pronašao na strani 1
7 engleskog prevoda. Postoje dva dokumenta 65ter, 1215 -

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančević. Možete
9 ići dalje.

10 G. MILOVANČEVIĆ:

11 P: Dakle, u tački 3 piše: "5. partizanska brigada izvodi borbena dejstva
12 na pravcu Kuselj-Funtana-Saborsko, sa zadatkom razbi... razviti snage na pravcu
13 dejstva i u rejonu sela Saborsko, sadejstvujući snagama Taktičke grupe 2, u
14 deblokadi kasarne Lička Jesenica." Da li to vidite...

15 O: Da.

16 P: ...gospodine Medakoviću?

17 O: Da.

18 P: U tački 4 ove naredbe piše: "Odlučio sam: Uz avio-podršku i sadejstvu
19 sa snagama Teritorijalne odbrane Plaški i te... Teritorijalne odbrane Lička
20 Jesenica, izvršiti napad na pravcu Begovac-Lička Jesenica-Saborsko, uz
21 obezbjeđenje sa pravca selo Glibadol-Korać, sa ciljem razbiti neprijatelja na
22 pravcu dejstva i deblokirati kasarnu u selu Lička Jesenica, i u daljem sadejstvu
23 sa 5. partizanskom brigadom razbiti snage u selu Saborskom."

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li vidite taj tekst...

2 O: Da...

3 P: ...gospodine Medakoviću?

4 O: ...da, jasno ga vidim.

5 P: Poslednja strana ovog dokumenta, koji na B/H/S-u ima šest strana, i

6 koja na B/H/S-u nosi oznaku 7783, ima oznaku "komandanta" i molio bih da

7 pogledamo tu stranu. Ko, dakle, donosi ovu naredbu? Da li vidite ko je komandant

8 koji je doneo ovakvu naredbu?

9 O: Komandant pukovnik Čedomir Bulat.

10 P: Da li je gospodin pukovnik bio pukovnik JNA i komandant Taktičke

11 grupe 2 u to vreme?

12 O: Da, bio je pukovnik JNA i komandant Taktičke grupe 2.

13 P: Hvala Vam. Mislim da je ovaj dokument već na listi izvedenih dokaza,

14 tako da neću predlagati njegovo uvođenje.

15 Vi ste sa Vašom jedinicom dejstvovali pri akciji JNA na tome prostoru,

16 radi poraza ovih snaga koje su pomenute. Možete li nam kratko reći da li je tu

17 bilo pucnjave i borbe?

18 O: Ja sam vodio napad po desnom krilu. Znači, bio sam krajnji desni.

19 Krenuo sam iz sela Momčilović preko sela Vukelić Poljana, gledajući iz pravca

20 Ličke Jesenice, s desne strane brda Borik, kroz usek, da bi se spojio upravo sa

21 ovim snagama iz Korenice, odnosno, iz 5. partizanske brigade u rejonu Alana.

22 P: Hvala Vam. Šta ste od naoružanja vi imali tom prilikom, Vi i Vaši

23 ljudi? Tih šezdesetak ljudi pod Vašom komandom.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Imali smo pešadijsko naoružanje -

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li samo da saznam kako znate da
3 je bilo ukupno 60, gospodine Milovančević? Nismo imali taj dokaz ranije, zar ne?

4 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, da ne bi' ja odgovarao, dopustite da
5 postavim pitanje svedoku. Svedok je nešto ranije o tome govorio, da je on bio
6 komandant jedne od jedinica u sastavu prvog... u sastavu bataljona pod komandom
7 Bogdana Grbe i pominjao je jednu cifru ljudi kojom je on komandovao.

8 P: Pa, molim Vas, gospodine svedoče, recite nam koliko je to ljudi bilo.

9 O: Ja sam rekao da sam po naređenju komandovô jednom četom i onda sam
10 naglasio da to nije bila četa u punom sastavu, jer četa pešadijska trebala bi da
11 broji oko 150 ljudi. Ja sam rekao da sam komandovô sa oko 60 ljudi i tamo sam
12 naveo koji je to sastav bio, iz kojih jedinica.

13 Ako časni sudija insistira, ponoviću, nije -

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vama, časni Sude.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne treba da ponovite, hvala.

17 G. MILOVANČEVIĆ:

18 P: Rekli ste da ste imali pesa...pešadijsko naoružanje. Kako je ot... kako
19 su otpočela borbena dejstva? U koje doba dana i na koji način, možete li nam
20 kratko reći?

21 O: Teško je kratko reći. 'Nači, bio je jedan avio-nalet sa dva aviona,
22 koji su dejstvovali po - ja sam vidio dejstvo jednog od njih - znači, po rejonu
23 Brdina, tamo je bio nekakav veliki bunker, natkriveni, i ti su avioni proletili.
24 Nakon toga je uslijedila artiljerijska priprema. Izvodili su je... laki lanser
25 raketa iz rejona sela Vidakovići.

26

27

28

29

30

1 Mislim da je bila podrška i iz topova 130 milimetara; njih nisi mogô vidit' oni
2 su bili na poligonu, pošto je to oruđe velikog dometa. Mislim da je dejstvovô i
3 minobacački vod, 120 milimetara, a onda smo krenuli svako svojim pravcem, kako
4 je bilo u na...naređenju.

5 P: Hvala Vam. Možete li nam reći da li ste naišli na neki otpor?

6 O: Jedinica kojom sam ja komandovao išla je vrlo nepristupačnim terenom,
7 strmim usponom. Plašili smo se minskih polja, zato smo prolazili kroz
8 najneprohodniji teren, radi iznenađenja protivnika. Još se nismo bili razvili u
9 puni napad, 'nači, nismo se razvili u strelce, bili smo u koloni. Došlo je do
10 kontakta s neprijateljom i bliske borbe, u kojoj smo likvidirali trojicu
11 njihovih vojnika.

12 Nakon toga, postavili smo liniju u strelce i sledilo je puškaranje;
13 'nači, oni su otvarali vatru na nas sa utvrđenih položaja, a mi na njih iz te
14 linije, to je negde u tim... na tim Brdinama, na jednom... niskoj borovoj šumici.

15 P: Mogu li Vas prekinuti, gospodine svedoče? Kažete: "Oni su otvarali
16 vatru sa /?na/ nas sa utvrđenih položaja." Možete li nam reći gde su bili ti
17 njihovi utvrđeni položaji koji su na vas otvarali vatru?

18 O: 'Nači, gledajući sad sa njihove strane, strane Saborskog, to je
19 njihovo levo krilo obrane, koje se proteže od brda Borik, u pravcu Brdina i visa
20 Alan. Linija utvrđena na koju smo mi naišli.

21 P: Kada... Hvala Vam. Kada kažete da je linija utvrđena, šta to znači,
22 možete li nam opisati?

23 O: To znači da su postojali rovovi i rovovi sa natkrivkom. 'Nači, nešto
24 poput bunkera, ali ne klasični betonirani bunker, nego improvizovani, od drvene
25 građe, od oblica, iz kojeg se dejstvovalo po nama.

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Da li ste Vi uspjeli da zauzmete te rovove? Šta se dešavalo
2 dalje?

3 O: Nakon tog prvog kontakta, 'nači, nakon prve bliske borbe u kojoj su
4 stradala njihova trojica vojnika, mi smo imali jednog lakše ranjenog, od ručne
5 bombe. Postavili smo liniju - znači, 60 ljudi pokrije nekakvih 600-700 metara -
6 i čuli smo - 'nači, sad smo mi već blizu Saborskog, prošli smo, popeli smo se na
7 brdo, i još ne vidimo, s obzirom da je niska šuma, ali čujemo dejstva tenkova
8 koji ulaze. 'Nači, to je centar našeg napada, jer tenk na karakterističan način
9 ispaljuje projektil, veoma je kratko vreme kad se čuje detonacija od ispaljenja
10 do...do eksplozije granate - 'nači, čuli smo tenkove. Naš je zadatak bio da se
11 spojimo sa snagama 5. partizanske brigade i nosili smo zastavu Jugoslavije, da
12 je razvijemo kao znak raspoznavanja.

13 Do tog spajanja nije došlo, jer ta 5. brigada nije ni prošla rejon
14 Kuselja, a mi smo počeli da trpimo našu vatru, pošto je iz kasarne Lička
15 Jesenica, koja je na uzvišenju iza naših leđa, dejstvovano po Brdinama, veza nam
16 nije valjala, i ja sam tad naredio izvlačenje jedinice u pravcu Vukelić Poljane,
17 bojeći se nepotrebnih gubitaka od sopstvene artiljerije.

18 P: Hvala Vam. Da bismo stekli sliku o načinu borbenih dejstava, rekli
19 ste 5. partizanska brigada trebalo je da ide iz pravca Kuselja. Kada se gleda
20 asfaltni put koji ide ka Titovoj Korenici i kada se skrene ka selu Saborskom, na
21 koja se mesta nailazi, redom? Može li po...pobrojati?

22 O: Mogu. Znači, kad se ide iz pravca Korenice, pređe se Koranski [fon.]
23 most i skreće se levo.

24

25

26

27

28

29

30

1 Prvo selo je Poljanak, pa je zatim Sertić Poljana, pa je šuma. I onda se izlazi
2 na čistinu i tu počinje Kuselj. Iza Kuselja je sljedeći taj deo, mi smo to sve
3 zvali Saborsko; sljedeće je Funtana i onda samo Saborsko, i onda se prolazi,
4 dolazi se do nizbrdice, prolazi se se... taj niz Borik i počinje Lička Jesenica.

5 P: Hvala Vam. Dakle, po ovom planu JNA, 5. partizanska brigada je
6 trebalo da ide od Kuselja u susret, faktički, vama - ka Ličkoj Jesenici. Jesam
7 li to, otprilike, predstavio na korektan način?

8 O: Dobro ste rekli, s tim, znači, da su oni imali tu šumu, taj uski put
9 koji je bio potpuno zatrpan sa visok... sa...sa... 'nači, sa stablima koja su velike
10 visine i nemoguće je bilo proći dok se to ne raščisti.

11 P: Gospodine Medakoviću, sad ste rekli: "Oni su imali tu šumu i nisu
12 mogli da prođu." Ko je to imao šumu i zakrčen put?

13 O: 'Nači, is... pravac kojim je trebalo da napreduje 5. partizanska
14 brigada - mi smo ih u žargonu zvali 'Koreničani' - znači, ta jedinica iz pravca
15 Korenice koja je dolazila, koja je trebala s nama da se spoji otprilike na pola
16 puta gledajući, u rejonu Brdina i Alana.

17 P: Dakle, ta 5. partizanska brigada naišla je na presečen put, stablima
18 jelovim, i nije mogla dalje? Jesam Vas dobro razumeo?

19 O: Tačno tako. Oni nisu izvršili zadatak.

20 P: Hvala. Vi ste rekli da ste krenuli od Ličke Jasenice ka Saborskom,
21 faktički iz suprotnog smera, i da ste, po nailasku na utvrđene položaje, se
22 povukli nazad, jer ste trpeli sopstvenu vatru - dakle, vatru JNA, je l' tako?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je. 'Nači, prilikom napada tenkovska jedinica je išla centrom,
2 uz asfaltnu i asfaltnom komunikacijom, a jedan tenk je otišao sa komandantom
3 Bulatom na kasarnu Lička Jesenica, da bi nas podržavao neposrednim dejstvom,
4 znači, optičkom vidljivosti, da gađa ciljeve koje vidi neposredno. Jer, to je
5 negde nekakvih 4-5 kilometara udaljeno vazdušnom linijom, što je u dometu tenka.
6 I taj tenk nam je upravo pravio probleme, gađao je naše, jer oni nisu mogli
7 znati da smo to mi, videli su da se tu odvija bitka. A sredstva veze nam nisu
8 valjala i zato je došlo do tog izvlačenja.

9 P: Je li Vi dobro poznajete Saborsko, kao naselje? Odnosno, jeste dobro
10 poznavali Saborsko? Može li se reći tako, da znate gde su vitalni objekti u
11 Saborskom, škola, crkve i slični objekti?

12 O: Da, da. Može se reći.

13 P: Koliko crkava je bilo u Saborskom u to vreme? U vreme tog napada.

14 O: U samom Saborskom je bila jedna velika crkva u centru sela,
15 katolička, na blagom uzvišenju. I bila je, gledajući iz pravca Ličke Jesenice,
16 desno od asfaltne komunikacije, pored groblja, jedna manja crkva. Mislim da je
17 bila kamena, tako stara jedna crkva.

18 P: Kada opisujete tu manju, kamenu crkvu koja se, kažete, vidi iz
19 kasarne Lička Jesenica, gde su bili ti utvrđeni položaji na koje ste vi naišli,
20 u odnosu na tu crkvu?

21 O: U neposrednoj blizini i vidio sam da je baš negde u tom rejonu
22 dejstvovala avijacija. Mislim da je tu... da je tu taj deo i bombardovan. To je -

23 P: Gospo...gospodine Medakoviću, oprostite. Kada kažete "neposredna
24 blizina", to je potpuno relativna stvar.

25

26

27

28

29

30

1 Možete li nam nešto preciznije odrediti, makar u...u stotinama metara,
2 desetinama metara? Jer, ovako je potpuno neodređeno.

3 O: Ozbiljan komandant nikad neće postaviti vatreni položaj blizu crkve,
4 jer je ona ucrk...ucrtana precizno na svim topografskim kartama i lako je pogoditi
5 artiljerijom.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević. Svjedoče, to
7 nije bilo pitanje koje je Vama postavljeno. Pitanje je bilo: Dajte nam
8 udaljenost u metrima. Molim Vas, samo slušajte pitanje i odgovorite na pitanje.
9 Nemojte nam govoriti o dobroj ili lošoj komandi. Recite nam kolika je bila
10 udaljenost. Šta mislite pod tim da je to bilo u neposrednoj blizini? Koliko je
11 to bilo metara?

12 SVJEDOK: Ne više od 50 metara. Jer to nije samo jedna tač -

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo. To je odgovor. Hvala
14 lijepo.

15 G. MILOVANČEVIĆ:

16 P: Da li Vam je poznato da li je ta manja, kamena crkva oštećena u tim
17 borbenim dejstvima?

18 O: Da, poznato mi je da je oštećena.

19 P: A znate li razlog kako je do toga došlo, okolnosti? Ko je to učinio?

20 O: Govorio sam o artiljerijskoj pripremi, govorio sam o avio-naletima.
21 Jedan od ciljeva je bio upravo... to nije jedan rov, to je linija obrane u
22 neposrednoj blizini, znači, bliže od 50 metara od crkve.

23 A ako se gađa sa udaljenosti, sa vojnog poligona, koja je veća od 10
24 kilometara - 'nači, taj čitav rejon je gađan artiljerijom - postoji velika
25 verovatnoća da je pogođen i topovima 130 i minobacačima.

26 P: Hvala Vam. Vi ste -

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Molim Vas, odgovorite
2 na pitanje koje Vam je postavljeno. A pitanje je: Da li znate razlog zašto se to
3 desilo i okolnosti, ko je to uradio? Da, ja znam razlog, okolnosti su bile
4 sljedeće, ovo je osoba koja je to uradila. Dakle, to treba da bude Vaš odgovor.

5 SVJEDOK: Časni sudijo, ja ovdje svjedočim pod zakletvom i ne mogu reći
6 da sam siguran da je pogodio top 130, ako to nisam vidio. Ali je ta crkvice bila
7 u sklopu osmatračnice, razumete, bila je vojni položaj koji smo svi gađali.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine, zato pitanje glasi: Da li
9 znate? Ako ne znate, samo kažete: "Ne znam."

10 Molim Vas, odgovorite direktno na pitanje. Nemojte da okolišate.

11 SVJEDOK: Znam da je pogođena dejstvom artiljerije, to znam.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To je najjednostavniji odgovor koji
13 može da se dâ na to pitanje. Bilo je još nekoliko pitanja. Pitanje je bilo da li
14 znate razlog zašto je pogođena i okolnosti pod kojima je pogođena.

15 SVJEDOK: Razlog je taj što je to područje služilo kao osmatračnica, jer
16 se odlično vidi kasarna u Ličkoj Jesenici sa te pozicije, upravo od te male
17 crkve.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li znate ko je to uradio, ko je
19 pogodio?

20 SVJEDOK: Ne mogu sa sigurnošću reći. Ne znam ko su bile posade na topu.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Gospodine Milovančević,
2 vidite, ta tri pitanja koja su postavljena u jednoj rečenici, kada se postave
3 jedno po jedno, ima više izgleda da dobijete direktan odgovor na pitanje i da se
4 brže završi.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Vidim, časni Sude, hvala Vam.

6 P: Rekli ste da ste u jednom trenutku naredili Vašoj jedinici da se
7 povuče nazad, da ne bi trpela sopstvenu vatru. Jeste li Vi uopšte, sa Vašom
8 jedinicom, ulazili u Saborsko tog dana kada su bile borbe u Saborskom i oko
9 Saborskog?

10 O: Ne.

11 P: Hvala Vam. Da li znate da li su neke druge jedinice ušle u Saborsko?

12 O: Nakon povratka na početne položaje, odnosno, obezbeđenja linije u
13 selu Vukelić Poljana, zaselak Vukelić Poljana, koji je srpski zaselak najbliže
14 Saborskom, ja sam došao do asfaltnog puta, znači, ispod Borika, na skretanju za
15 to selo Vukelić Poljanu, kad je već praktično akcija završena.

16 I u tom trenutku na mene je naišla grupa civila, koju je predvodio jedan
17 naš teritorijalac sa puškom poluautomatskom, koju je čak nosio o...o ramenu. Znam
18 da je bio vrlo niskog rasta i mislim da se zvao Sveto ili Sreto. Iz Ličke
19 Jesenice je, sigurno.

20 P: Ovo što ste nam rekli, šta znači? Ili, da Vas pitam konkretno, da li
21 to znači da je tada već akcija u Saborskom bila završena, borbe oko Saborskog
22 završene, ili su još trajale?

23 O: Tad su borbe bile završene.

24 P: Još jedno pitanje. Kada ste Vi sa Vašom tom jedinicom, kojom ste
25 komandovali, ušli u borbu i do koliko ste bili u borbi, kad ste se izvukli?
26 Dakle, da vidimo taj period vremena u toku dana.

27

28

29

30

1 O: Ako računamo da smo krenuli u nekih 9.00h, pa nam je trebalo da
2 dođemo do... jedno dva sata. 'Nači, borba je trajala u nekom periodu između 11.00h
3 i 1.00h, najviše 2.00h popodne i onda je uslijedilo povlačenje, koje nije bilo
4 paničan bijeg, nego izvlačenje normalno u formaciji, koje je takođe trajalo kao
5 i nastupanje, oko dva sata. Znam po tome što sam na tu raskršnicu došao već je
6 padala večer, zimski je dan, znači, već je to padala...

7 P: Orijentaciono, koliko je to sati bilo popodne? Zimski dan, pada
8 sumrak.

9 O: To je bilo između 4.00h i 5.00h poslepodne.

10 Ja ovde moram reći, ako mi dozvolite, da nikad u...u takve borbena dejstva
11 nisam nosio ručni sat niti bilo šta što bi mi smetalo, je... tako da nisam mogao
12 tačno reći kol'ko je sati.

13 P: Hvala Vam. Da li Vam je poznato koje su jedinice ušle u Saborsko i
14 kada su se one vratile, šta se dešavalo dale...dalje sa Saborskim?

15 O: Ja znam, kad smo primali naređenje za napad, da su bili
16 pode...podeljeni u tri čete, tri pravca napada. Počeću s leva, znači, krajnjom je
17 grupom ili četom komandovô Rade Jakšić, kroz centar je išao Ogrizović Đuro, a ja
18 sam bio desni, s tim da je kroz centar i...išla četa oklopna, nazvaćemo je tako,
19 mislim da je bilo više od deset tenkova i da je bilo nešto i...i transportera.

20 Leva strana je išla ispod Sivnika, to je dominantan vis na lijevom
21 krilu; centar je išo uz asfaltnu komunikaciju, a ja sam išao s desne strane brda
22 Borika.

23 P: Da li ste dobili naređenje o okončanju napada? Do kad su trajale
24 borbe? Kako se sve to završilo? Dakle, dobili ste naredbu tog i tog dana u
25 toliko sati početi, tako sam Vas razumeo, a kad je bio kraj svemu tome i kako se
26 to završilo? Možete li nam reći, kratko?

27 O: U naredbi za napad pisalo je i orijentaciono vreme završetka akcije.

28
29
30

1 Međutim, ne postoji neko ko može tačno predviditi kako će se razvijati sama
2 operacija. Ali znam da je većina lju... tenkove sam vidio da se vraćaju, znači,
3 pre noći, pre sumraka. A noć pada u šest sati u to doba godine.

4 Nismo imali dobru vezu. Nisam imao nikakvu vezu, imao sam ručnu radio-
5 stanicu koja je jednostavno otkazala.

6 P: Možete li mi reći šta je bilo sa civilnim stanovništvom u Saborskom,
7 imate li o tome saznanje? Malopre ste rekli videli ste jednog čoveka sa grupom
8 civila iz Saborskog? Gde su oni otišli?

9 O: 'Nači, ta grupa, koju sam ja vidio i s kojom sam razgovarao, je
10 otišla u školu u Ličkoj Jesenici koja je udaljena, znači, od tog mjesta gdje smo
11 se mi sreli nekih kilometar, najviše dva. Isti taj čovjek koji je vodio otpratio
12 ih je tamo. U toj grupi sam prepoznao - ja nisam poznavao sve stanovnike
13 Saborskog - al' među njima sam prepoznao jednog Srbina, jer u Saborskom je bilo
14 dve il' tri srpske kuće, prezivali su se Šolaja.

15 Međutim, nisam ga odma' prepoznao jer je u međuvremenu pustio brkove i
16 njega sam vidio kao mlađeg čoveka. Prišao sam mu i onda sam ga prepoznao. I,
17 ovaj, oni su otišli i tamo ih je prihvatio TO iz Ličke Jesenice, to dobro znam,
18 smjestio ih u tu školu, obezbedio kakve-take uslove da prenoće; znači, hranu,
19 topli obrok, nije bilo struje al' obezbeđena im je nekakva lampa za rasvjetu i,
20 jednostavno, razgovarano je s njima u smislu da se ne moraju nikoga plašiti, da
21 su tu potpuno bezbedni.

22 Iako... Sutradan sam posetio tu grupu, znači, u civilu sam bio u toj školi
23 i razgovarao sam s njima, izrazili su želju da idu na hrvatsku stranu, što je i
24 učinjeno. Znači, odveženi su autobusima iz Ličke Jesenice na hrvatsku stranu. Ja
25 sam im rekao: "Sačekajte jedan dan da se, ako ima još neko u toj šumi, nema
26 uslova da se..."; Saborski više nije bio pogodan za život, a u samoj šumi se nije
27 moglo preživiti, očekivô sam da će još ljudi sići da ih prihvatimo i da, eto,
28 ispunimo tu želju da odu na drugu stranu.

29
30

1 P: A jesu li otišli na drugu stranu?

2 O: Jeste, u toj grupi je, mislim da je bilo oko 20-ak žena i muškaraca,
3 uglavnom starije dobi. Poslije sam čuo da je u nekoliko navrata - to sam čuo od
4 Dušana Latasa, koji je bio komandir policije, znači, iz prve ruke sam čuo od
5 njega - da je jedna grupa zakasnila, pa je on sa tim autom službenim,
6 policijskim odvezao... 'nači, nisu stigli na autobus, nego ih je odvezao, njih
7 troje ili četvoro. Ne znam tačan broj koliko je ukupno prebačeno civila na... u
8 rejon između Vojinovca i Josipdola, ali n... sigurno ne manje od 30.

9 P: Gospodine Medakoviću, da li Vam je poznato koliko je Saborsko imalo
10 stanovnika, na primer, na početku 1990. godine? Okvirnu cifru mislim,
11 orijentaciono?

12 O: Mislim oko 1.000.

13 P: Vi ste tu... Hvala Vam. Pomenuli ste 30-ak ljudi da je predato, da je
14 izrazilo želju, posle tih borbi, da pređe na hrvatsku stranu. Da li imate
15 saznanje šta je ostalim stanovništvom Saborskog?

16 O: Prilikom napada, verovatno namerno, nisam o tome nikad razgovarao sa
17 pokojnim Bulatom, ostavljen je jedan pravac, u pravcu, znači, od Saborskog prema
18 Slunju, koji nije niko pokrивao i kojim se pravcem nije napadalo; verovatno kao
19 pravac izvlačenja civilnog stanovništva. Nisam planirao operaciju, pa ne mogu
20 znati, ali pretpostavljam i mislim da je glavnina stanovništva koje je ostalo u
21 Saborskom tim putem se izvukla u pravcu Slunja.

22 P: Hvala Vam. Da li Vam je poznato nešto o tome da li je u Saborskom
23 bilo žrtava? Mislim, žrtava na hrvatskoj strani, pošto se radilo o hrvatskom
24 selu.

25

26

27

28

29

30

1 Rekli ste samo nekoliko ljudi u zaseoku, Šo...Šolaja, su bili Srbi.

2 O: Poznato mi je. Znači, za ovu trojicu sam vidio, to su bili vojnici, a
3 poznato mi je, jer sam poslije prolazio kroz Saborski, tom deblokiranom, i znam
4 da je bilo i civilnih žrtava. Čak sam naredio, pošto je to bilo u mojoj
5 nadležnosti, da se izvrši asanacija, odnosno, ukopavanje - nije samo bio problem
6 u...u...u tijelima ljudi, nego je... bilo je tu dosta i stoke i... - 'nači, da se izvrši
7 asanacija terena.

8 P: U vezi sa... Oprostite, časni Sude.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li ocijeniti broj poginulih,
10 odnosno, stradalih civila?

11 SVJEDOK: Nema potrebe da nagađam, ja sam dobio izvještaj o asanaciji.
12 'Nači, Civilna zaštita, štab Civilne zaštite dostavio mi je izvještaj i to je
13 bilo na mom stolu u opštini. Ne mogu se sjetiti tačne brojke, ali mislim da je
14 preko 20, koji su sahranjeni.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

16 G. MILOVANČEVIĆ:

17 P: Vrat ćemo se na ovo pitanje asanacije nešto kasnije, samo me jedna
18 stvar interesuje. JNA je, kažete, komandovala akcijom, vodila tom operacijom,
19 tim bojem oko Saborskog. Kada su se jedinice povukle iz sela, da li je neka
20 jedinica ostavljena da obezbeđuje to selo? Da li imate o tome neko saznanje?

21 O: Da. Ostavljena je jedinica, odnosno, jedan vod kojim je komandovô
22 Savo Trbojević, koga smo mi zvali Sava Crni, iz Lapta [fon.]. Znači, vod Lapat -
23 to je jedan deo između Plaškog i Plavča Drage - ostali su da obezbede teren,
24 negde u...u...u rejonu sela Dumenčići [fon.], to je ispod Borika.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su oni to učinili? Imate li saznanje?

2 O: Pa, moja saznanja su baš suprotna. Mislim da su imali jasno naređenje
3 šta treba da urade i šta da spreče, a bojim se da...da je upravo suprotno urađeno.

4 Nisam tamo bio te noći i sljedećeg dana, pa ne mogu govoriti iz prve ruke -

5 P: Oprostite, prekinuću Vas. Rekli ste: "Znam kakva su bila naređenja i
6 šta je trebalo da spreče." Kakva su bila naređenja i šta je to trebalo da
7 spreče?

8 O: Trebalo je da spreče da oni ljudi koji nisu učestvovali u akciji,
9 'nači... Ja ovde moram reći da svaka vojska, pa tako i ta naša, ima i onu
10 komponentu koja ne učestvuje u borbama, nego se bavi nekim drugim stvarima, a to
11 je krađa, pljačka, paljevina. I kad prođu oni koji se bore, koji rizikuju svoj
12 život, onda idu ti kokošari i prave zlo. E, ta jedinica je trebala da spreči te
13 kradljivce, palikuće da ulaze u Saborski nakon što je uništen otpor, da obezbedi
14 to područje od upada upravo takvih.

15 Međutim, kol'ko ja znam, nažalost zla su se dešavala nakon operacije.

16 P: Vi ste pomenuli da ste, kao predsednik - ako sam Vas razumeo - kao
17 predsednik opštine naredili asanaciju. Kome ste to naredili i ko je to izvršio i
18 kada?

19 O: 'Nači, po završetku te operacije, najprije se pristupilo čišćenju
20 komunikacije od tih trupaca, što sam pričao, što su sprečili 5. partizansku
21 brigadu da prođe, da bi se osposobio taj asfaltni put koji nam je nužno trebao.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 U međuvremenu je došla naredba iz...iz Beograda da se formira brigada JNA
2 u Plaškom, znači, da se brigada TO preformira u brigadu JNA i došao je novi
3 komandant, Petar Trbović. I on je -

4 P: Oprostite, samo da raščistimo jedno pitanje. Rekli ste: "Stigla je
5 naredba iz Beograda." Kako to mislite? Ko je dao tu naredbu, ko je doneo tu
6 naredbu da se formira brigada JNA sa Petrom Trbovićem? Koji organ?

7 O: Tad je to mogô da uradi jedino Savezni sekretarijat za narodnu
8 obranu. Jedina država koja je tad postojala je bila SFRJ.

9 P: Dobro. Sad smo to pitanje raščistili, hvala Vam. Nastavite.

10 O: 'Nači, došô je pukovnik Trbović i doveo je komandu, aktivne oficire,
11 mislim da ih je bilo preko 20, koji su dobili dužnosti i izvršena je ponovna
12 mobilizacija, po VES-ovima. Na... brigada Teritorijalne obrane je formirana po
13 mjestu stanovanja, uglavnom. 'Nači, ljudi koji su bili bliže, tako se formirale,
14 po... pa je bila četa Jesenica, pa tako četa Latin, Janja Gora -

15 P: Hvala. Mogu li Vas prekinuti?

16 O: Da, da, izvo...

17 P: Dakle, Vi sad pričate o brigadi Teritorijalne odbrane Plaški, je l'
18 sam u pravu?

19 O: Pa, 'oću da nag... kažem razliku između nje i brigade JNA koja je
20 formirana.

21 P: E, to nam recite.

22 O: 'Nači, brigada JNA se formira po vojno-evidencionoj sposobnosti.
23 Svaki, u ono ve... u SFRJ, svaki muškarac koji je odslužio vojni rok je imao
24 takozvani VES, "vojno-evidencionu sposobnost", i kao takav je bio predviđen da
25 se uputi u određene jedinice. Vojne knjižice su bile u komandi i tad su
26 formirane jedinice po VES-ovima.

27

28

29

30

1 'Nači, brigada se zvala 145. laka plašćanska pešadijska brigada, i njoj je -

2 P: Mogu li Vas prekinuti?

3 O: Da.

4 P: Kada se formira, u odnosu na ta dejstva u Saborskom, možete li nam
5 reći?

6 O: Na svega nekoliko dana poslije toga. Najviše 10 dana. Zašto to
7 spominjem? Zato što je bitno da se u međuvremenu dešavao i operacija na Slunju.
8 Znači, nakon pada Saborskog, vrlo je užurbana dinamika bila. Bila su dejstva
9 svaki dan i sa druge strane, iz pravca Josipdola i Vojinovca. Verovatno su negde
10 u šumama ostale njihove jedinice, pa su oni vukli naše snage na sebe, da bi
11 ovima omogućili izvlačenje; to je moja pretpostavka, al' veoma realna.

12 A jedan dio snaga angažovan u napadu na Slunj, a od ovih što je ostalo
13 je, znači, nismo imali jednostavno koga da ostavimo u Saborskom ili da započnemo
14 taj proces što nas sledovao, prikupljanja ratnog plena i, ovaj, asanacije
15 terena.

16 P: Da bi se razumelo ovo što ste rekli: Istog dana kada je počela, rekli
17 ste malopre, završena je ta operacija u Saborskom, je l' tako?

18 O: Tačno.

19 P: Rekoste da je dalje nastavljena operacija ka Slunju. Ko je vodio tu
20 operaciju, dakle, i kako to mislite "ka Slunju"?

21 O: Tak...

22 P: Sa kim je ko ratovao?

23 O: Taktička grupa 2; opet je stiglo naređenje da je iz sastava naše
24 brigade mislim jedna četa dužna da učestvuje tamo. I ta je četa odma' određena.
25 Mislim da je to bilo 16. ili 17., pet dana svega nakon Saborskog. A kad izvučete
26 jednu četvu iz bor... iz brigade u kojoj... znači, 100 ljudi izvučete na 1.000 ljudi,
27 koja brani ogroman front, to se bitno osjeća.

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Dakle -

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ispričavam se. Spominjalo se
3 "skupljanje ratnog plijena". Što je doista skupljeno kao ratni plijen?

4 SVJEDOK: Ja sam govorio da je ta jedinica koja je došla iz Zagreba sa
5 sobom donijela i minobacače i bestrajni top i protivavionski top. 'Nači, pre
6 svega je to što se nije moglo ponijeti i što se... da se pokupi to teško
7 naoružanje, da bi se sprečilo da padne u ruke nekome kome ne treba da padne.

8 Zatim, po naredbi komandanta brigada, prikupljana je živa stoka, koja je
9 slobodno lutala, pošto su stanovnici otišli, da bi se upotrebila za ishranu
10 vojske.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zna li koliko je stoke prikupljeno
12 za potrebe ishrane vojske?

13 SVJEDOK: Znam da je ta stoka dove...dovedena u Plaški i da je bilo više od
14 50 grla. Uglavnom krupne stoke, krava.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kad smo već na pitanju stoke, Vi ste
16 ranije spomenuli i da ste nailazili na lešine grla stoke, koja je bila stradala
17 tokom borbi. Možete li nam reći koliko je to, otprilike, bilo grla?

18 SVJEDOK: Pa, Saborsko je bilo selo i svaka kuća je imala stoku. U
19 najmanju ruku, svinje i živinu, a uglavnom su imali i krave i nešto malo i ovaca
20 je bilo. Znači, ta stoka je navikla da je hrane ljudi, posebno te svinje, one
21 vrlo kratko mogu da žive bez ljudi. I one su... nešto je poginulo od dejstva
22 artiljerije, nešto je između sebe, u obračunu, bilo je zatvoreno; uglavnom, bilo
23 je tih leševa, videli su se. To je jedan jako ružan prizor, videli su se s puta.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja nisam ulazio u kuće, u štale u Saborskom, ali prolazeći tim putem vidio sam.
2 Inzistirao sam da se to... tražio sam ko je za to odgovoran i onda smo našli tamo,
3 u nekakvom priručniku za civilnu zaštitu, koji sam imao u opštini, da to treba
4 da uradi štab Civilne zaštite. I onda sam im izdao naređenje da to i urade.

5 Pretila je opasnost od zaraze, pošto... rekao sam da je Saborsko na većoj
6 nadmorskoj visini, a izvorišta vode su iznad Ličke Jesenice. 'Nači, ispod nivoa
7 Saborskog.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hoćete li, molim Vas, sada odgovoriti
9 na moje pitanje?

10 SVJEDOK: Vi ste me pitali kol'ko stoke je bilo, kol'ko je s... uginule? Ja
11 veoma teško mogu reći broj, al' mogu reći da je mnogo bilo uginule stoke. Opet
12 kažem, ne manje od 100, što svinja, što...

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam lijepa.

14 Možete nastaviti, gospodine Milovančeviću.

15 G. MILOVANČEVIĆ:

16 P: Kad smo kod ove teme, rekli ste da ste Vi naredili ekipi Civilne
17 zaštite da izvrši asanaciju terena. Da li je ta ekipa Civilne zaštite imala neku
18 obavezu prema eventualno pronađenim ljudskim žrtvama? Šta je sa njima bilo,
19 znate li nešto o tome?

20 O: Ja sam pozvao... Tad je došlo do neke promjene, sjećam se da su... to su
21 bili uglavnom stariji ljudi, koji nisu bili u aktan...aktivnom sastavu brigade JNA
22 koja je već tad formirana.

23 Sjećam se imena Nikole Kordića, kojeg sam imenovô pre za šta... š..
24 načelnika štaba Civilne zaštite, al' to je vrlo boležljiv čovjek, slabijeg
25 zdravlja, pa ga je zamijenio Milan Šušnjar, i on je bio preko 60 godina tada. A
26 ta jedinica, koju su oni *ad hoc* formirali, znači, od ljudi koji nisu bili
27 raspoređeni u brigadu, sjećam se da je bio moj komšija Ozren Popović, to je bio
28 je'an medicinski tehničar, pa se sjećam jednog čika-Đure, koji je bio šumarski
29 tehničar.

30

1 Tako, sve su to bili stariji ljudi, uglavnom iz samog mjesta Plaški.

2 P: Hvala. Možete li nam reći koliki je broj ljudi bio i da li su imali
3 nešto od opreme za obavljanje tog posla i šta je bilo sa ljudskim žrtvama?

4 O: Od opreme nismo imali ništa ali, ovaj, dogovoreno je, mislim sa...sa
5 komandantom Trbovićem, da im se ustupi jedan utovarivač za kopanje, znači,
6 grobnica. Tako je i urađeno.

7 Po izvještaju koji sam kasnije dobio - a koga se dobro sjećam, u dva il'
8 tri navrata je to vršeno, jer je to veliko područje, dan je kratak, dok se dođe
9 u Sabors... od Plaškog do Saborskog potroši se dosta vremena - i bilo je naređeno,
10 kao privremena mjera, da se leševi ljudi zakopaju što bliže mjestu pogibije, da
11 se zakopaju sa svim onim što imaju na sebi, da se ne diraju lična dokumenta, da
12 bi se, normalno, izvršila razmjena tih leševa, kao što smo dotad i poslije toga
13 izvršili razmjenu svih poginulih i zarobljenih u toku čitavog rata s Hrvatima.

14 Znači, oni su... bilo im je naređeno da nikako zajedno ne zakopavaju ljude
15 i životinje, da označe sva mjesta gde su sahranjeni ljudi, drvenim krstovima,
16 što je i urađeno i, 'nači, da ih zakopaju što bliže mjestu pogibije, ako bude
17 potrebna identifikacija, ako dođe do razmjene, da se zna gde je to urađeno.

18 Ja sam dobio izvještaj da je tako i urađeno, s tim da u tom izvještaju
19 nije mi se sviđalo, ovaj, što...što nije... znam da je pisalo "mupovaca", recimo,
20 ako se neko zakopa ko je bio u uniformi, oni su meni napisali "mupovaca tri" ili
21 "jedan" ili... mislim, nešto mi je ostalo u sjećanju da sam to prigovorio
22 načelniku štaba. Ali su me oni uvjerali da je sve urađeno u skladu sa
23 međunarodnim pravom, kako su tad rekli, i da to mogu i viditi, kad prolazim
24 putem da se vide drveni krstovi.

25

26

27

28

29

30

1 'Nači, koliko je bilo osoba, toliko je bilo drvenih krstova. Naravno, ne pravih
2 krstova, nego improvizira...improvizovanih, koji su se mogli na licu mjesta
3 napraviti.

4 P: Molim Vas, kada je vršeno sahranjivanje tih nastradalih ljudi, da li
5 ste vi imali opremu, neke vreće, sanduke ili nešto treće, kako biste te ljude sa
6 tog terena sahranili na normalan način?

7 O: Ja sam već govorio o tom problemu; mi nismo imali pogrebne opreme ni
8 za naše. Znači, i naši su ljudi u improvizovanim sanducima sahranjivani, borci,
9 bez struje, bez mogućnosti da nekakva stolarska radionica to napravi. A ti su
10 ljudi sahranjeni u Saborskom bez... nije... nismo imali, jednostavno, vreće, nismo
11 imali od koga ni dobiti. Sahranjeni su tako, znači, bez ičega, položeni su u
12 zemlju i zatrpani. Takvu sam dobio informaciju.

13 P: Jes -

14 O: Naravno, ja sam verovao da je to jedna privremena mjera i očekivao
15 sam... Stalno smo mi bili u kontaktu, bila je ekipa za pregovore s hrvatskom
16 stranom, i dotad smo sve leševe, i nakon toga, razmijenili. Al' te leševe iz
17 Saborskog nikad, nikad, nikad nisu zatražili sa hrvatske strane.

18 P: Da li Vam je poznato da li je u Saborskom oštećena glavna crkva?
19 Pominjali ste je, velika crkva u...u centru sela, otprilike tako ste je opisali.

20 O: Da, oštećena je. Prolazeći - ona je pored te komunikacije - prolazio
21 sam i vidio sam da je oštećena.

22 Ali isto tako znam da je taj ko je doveo pojačanje, taj famozni Luka
23 Hodak, rasporedio i pretvorio tu crkvu, em u osmatračnicu, em u mitraljesko
24 gnijezdo, pošto je bila stabilan, čvrst objekat.

25

26

27

28

29

30

1 Unutra su držali i municiju i granate za to što su imali od artiljerije.

2 Malo je čudno u...u Hrvatskoj, koja je većinom katolička, da dođe za
3 komandanta jednog takvog mjesta čovjek koji nije katolik. On i sad živi tamo, on
4 je guru nekakve sekte - nemam ništa ja protiv, da se ne bi krivo shvatilo -
5 mislim da se zove *Hare Krišna*. 'Nači, čovjek... kao takav, čovjek je nađen u
6 Zagrebu da dođe da vodi glavnu riječ u Saborskom. Jer, verujem da pravi
7 Saborčanin - oni su bili Hrvati, ali su bili katolici, imali su poseban odnos
8 prema svojoj crkvi - ne verujem da bi neko od pravih Saborčana pretvorio crkvu u
9 skladište municije.

10 P: Hvala Vam. U vezi sa materijalom koji je oduzet iz Plaškog, rekli ste
11 "sakupljanje materijala", da li imate neku informaciju šta se desilo sa
12 poljoprivrednom tehnikom, traktorima, prikolicama, automobilima.

13 O: Mislim da ste pogrešili, iz Plaškog ste rekli.

14 P: Iz...iz Saborskog, oprostite.

15 O: Tu je opet komandant Trbović izdao naređenje da vojna policija, u
16 sadejstvu sa civilnom policijom, od svih onih koji su bespravno otuđili takva
17 sredstva, znači ukrali, jednostavno, iz tuđih dvorišta napuštenih, da se to
18 oduzme i da se do...doveze na jedno mjesto u...u krug tvornice u Plaškom. I da se
19 formira komisija koja će to popisati. Sjećam se da ta komisija, da je radila, da
20 je to bio...bio je veliki problem sa tim kriminalcima, al' mislim da je to dobro
21 urađeno.

22 I ta je onda imovina... Bio je nekakav postupak, ja zaista nisam ulazio u
23 pojedinosti, al' znam da je to urađeno kako je to tad naredio taj pukovnik
24 Trbović.

25 P: Oprostite, da li ovo što ste nam rekli znači da je, da su te stvari
26 koje su pokradene iz Saborskog od tih lica koja su pokrala oduzeta, po naredbi
27 pukovnika Trbovića?

28
29
30

1 O: Tačno tako. Nikad se to ne može do kraja, zato što uvijek oni nađu
2 način da sakriju, ali velika većina je toga i oduzeta, s tim da se mora reći da
3 taj pravac izvlačenja između Saborskog i Slunja, kud je otišla glavna
4 stanovništva, je bio prohodan za traktore. 'Nači, da je veći dio toga izašao,
5 nisu svi otišli pješice iz Saborskog.

6 P: Hvala. N...na kraju, vezano za ove crkve koje ste pominjali, da li je u
7 Plaškom postojala katolička crkva?

8 O: U Plaškom, u samom centru grada, je postojala crkva Svete Ane,
9 katolička, koja je iz rata, znači 1995., do... izašla kakva je i ušla. Možda je
10 unutrašnjost bila opljačkana, ali ne verujem da je tu nešto i bilo vredno za
11 opljačkati. 'Nači, nijedan crep joj nije falio. I svi oni stanovnici u tom delu,
12 u toj ulici, Đure Vukelića [fon.], bilo je i Hrvata, 'nači, Hrvata koji su bili
13 Plaščani, Hrvati svi koji su bili 1991., ti su ostali i 1995. Živeli su s nama,
14 neki su čak i radili kod mene u opštini.

15 Ta crkva nije ni dirnuta.

16 P: Hvala Vam.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Prije negoli nastavite,
18 poljoprivredna oprema, traktori, prikolice, koje ste spominjali da su ti... rekli
19 ste da su ih ukrali ti ljudi. Na koje ljude ste mislili?

20 SVJEDOK: Upravo sam govorio da je nakon završetka akcije izvučeno,
21 znači, svi koji su učestvovali u akciji su se povukli; tenkovi i tehnika su
22 otišli na poligon, moja jedinica se vratila svojim obavezama, ovi drugi su se
23 vratili...

24 A oni koji nisu učestvovali, uglavnom ti lopovi, kradljivci, nisam ja
25 nikad tajio da mi takvih smo imali u svojoj sredini. Mi smo imali puno zatvora u
26 Krajini. Njihov je saveznik bio mrak, koji je stalno tamo vladao, pošto nije
27 bilo struje.

28

29

30

1 Takva situacija, kad je većina ljudi angažovana borbenim zadacima, to je za njih
2 vreme i plodno tlo. Žao mi je što nisam imô mehanizme da to sprečim.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Jesu li bili oni pripadnici
4 Vaše jedinice ili pripadnici neke druge jedinice, ili su bili civili? Nisam
5 shvatila. Naravno, shvaćam da su oni postupali protivno Vašim željama.

6 SVJEDOK: Ja teško mogu da nagađam, ali znam po tome od kojih je ljudi
7 oduzimano, da ih je nažalost bilo iz svih delova. Znači, bilo je i iz Ličke
8 Jesenice, bilo je iz Plaškog, bilo ih je iz Latina, čak i iz Vojinovca, koji je
9 udaljen dvadeset i nešto kilometara... i trideset.

10 'Nači, nije to bilo neka ciljana grupa, pa su samo ti krali i samo ti
11 išli. Oni koji su tome skloni bili i u miru to su radili i u ratu. Možda ih je
12 zbog okolnosti bilo malo više.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali, Vi ste također rekli da: "Nikada
14 nisam skrivao činjenicu da smo imali takve ljude među nama." Jeste li ih imali
15 među vama? Mislim da je to bilo pitanje koje je sutkinja postavila.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, tako je. Hvala Vam, suče.

17 SVJEDOK: Ja kad govorim "među nama", mislim na kompletno stanovništvo. U
18 Plaškom je tad bilo, u plaščanskoj opštini, oko 6.000 do 7.000 stanovnika, a
19 boračkog sastava je bilo između 1.000 i 1.200. 'Nači, bilo je još, što žena, što
20 maloljetnih, što starijih, koji nisu bili uključeni u...

21 'Nači, ne mogu ja govoriti da su samo sveci bili u...u...u plaščanskoj
22 brigadi.

23

24

25

26

27

28

29

30

